

Bosna i Hercegovina
Vlada Unsko – sanskog kantona
Ministarstvo finansija

DOKUMENT OKVIRNOG BUDŽETA
UNSKO – SANSKOG KANTONA 2024.- 2026.

BIHAĆ, juni 2023.

Sadržaj

I UVOD U DOKUMENT OKVIRNOG BUDŽETA.....	3
1. Srednjoročne makroekonomske pretpostavke i prognoze.....	5
1.1. Najnovija makroekonomska kretanja.....	5
1.2. Makroekonomski okvir za period 2024. - 2026. godina.....	7
1.3. Makroekonomski okvir za Federaciju BiH za 2024. godinu.....	9
1.4. Unutrašnji i vanjski dug i strategija otplate duga Unsko-sanskog kantona	10
1.4.1. Obaveze kantona.....	10
1.4.2. Kratkoročne obaveze.....	11
1.4.3. Dugoročne obaveze.....	11
2. Srednjoročna fiskalna strategija.....	13
2.1. Prihodi od indirektnih poreza u periodu 2024.-2026.....	13
2.2. Politika prihoda za nivo Unsko-sanskog kantona.....	15
2.3. Ukupni prihodi Unsko-sanskog kantona.....	18
2.4. Prihodi i rashodi JU "Direkcija regionalnih cesta Unsko-sanskog kantona" Bihać.....	19
3. Struktura potrošnje u javnom sektoru (Politika rashoda za Unsko-sanski kanton) ...	25
3.1. Alokacija sredstava po ekonomskim klasifikacijama.....	26
3.2. Prioriteti za period 2024. - 2026.	27
4. Budžetski prioriteti za period 2024.-2026. godina.....	29
4.1. Pregled prioriteta budžetskih korisnika Unsko-sanskog kantona.....	29
4.2. Tabela ograničenja Budžeta USK-a za 2024. godinu po korisnicima	33
II ZAKLJUČAK.....	35
III LISTA SKRAĆENICA.....	37
IV DODATAK.....	38

I UVOD U DOKUMENT OKVIRNOG BUDŽETA

Izrada Dokumenta okvirnog budžeta (DOB) za trogodišnji period, kao ključnog strateškog dokumenta koji veže vladine politike i budžet, je praksa na većini nivoa vlasti u Bosni i Hercegovini, pa tako i u Unsko-sanskom kantonu. DOB je konačni rezultat srednjoročnog procesa planiranja i izrade budžeta u „10 koraka“ i predstavlja moderni proces srednjoročnog planiranja budžeta koji:

- ima jasno definiran budžetski kalendar i raspodjelu odgovornosti,
- ima jasnu fiskalnu strategiju zasnovanu na nivou raspoloživih vladinih resursa,
- omogućava raspodjelu ograničenih resursa na najvažnije ekonomske i socijalne prioritetne politike vlade,
- unapređuje predvidivost budžetskih politika i finansiranja,
- osigurava efikasnije i djelotvornije korištenje vladinih resursa,
- unapređuje transparentnost i odgovornost vladinih politika, programa i procesa donošenja odluka,
- osigurava razmatranje finansijskih učinaka u narednim godinama, pri donošenju odluka u vezi sa politikama, te donošenje tih odluka tokom ciklusa planiranja budžeta.

U proteklih nekoliko godina ostvaren je veliki napredak u procesu planiranja budžeta izradom srednjoročnih okvira rashoda tj. DOB-a koji se svake godine pripremaju za slijedeće tri godine i koji prikazuju srednjoročne makroekonomske i fiskalne projekcije, srednjoročnu fiskalnu strategiju, prioritete potrošnje, te gornje granice rashoda budžetskih korisnika za narednu budžetsku godinu, kao i preliminarne procjene za slijedeće dvije godine za koje je izvršena projekcija prihoda. Stoga, ovakav proces pripreme DOB-a doprinosi razvoju strateškog planiranja prioriteta i ciljeva vlade Unsko - sanskog kantona, te predstavlja osnovni dokument za raspodjelu budžetskih sredstava.

Pristup u „10 koraka“ prikazuje proces srednjoročnog planiranja i izrade budžeta s jasnim, logičnim i integriranim rokovima, harmoniziranim na svim nivoima vlasti u BiH. Ovaj pristup odražava visok stepen međusobne ovisnosti različitih koraka unutar budžetskog procesa - svaki korak je ovisan o različitim akterima/institucijama koji trebaju obezbijediti relevantne informacije, dati preporuke i/ili donijeti odluke u svim ključnim fazama procesa, u skladu sa budžetskim ciklusom. U skladu sa navedenim, učinkovit i uspješan proces srednjoročnog planiranja budžeta zahtijeva predanost i disciplinu svih relevantnih učesnika u budžetskom procesu (uključujući Vladu Unsko– sanskog kantona, Skupštinu USK, Ministarstvo finansija, te informacije koje se dobivaju iz FMF-a i korisnike budžeta Vlade Unsko-sanskog kantona). Stoga, u skladu sa Zakonom o budžetima u Federaciji Bosne i Hercegovine (“Službene novine FBiH”, broj: 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 104/16, 5/18, 44/18, 11/19, 99/19 i 25a/22) pripremljen je Dokument okvirnog budžeta Unsko-sanskog kantona (DOB) za period 2024.-2026. godina.

Ključni cilj Dokumenta okvirnog budžeta je da postavi makroekonomske, fiskalne i sektorske politike u centar budžetskih procesa, prepoznavajući da je godišnji budžet jedan od osnovnih instrumenata kojima se realizuju ciljevi srednjoročne razvojne strategije, kako Kantona, tako i viših nivoa vlasti. Također, ovim dokumentom, na osnovu definisanih ekonomskih pokazatelja za šire ekonomsko okruženje (prvenstveno FBiH) utvrđuje se i fiskalni kapacitet Kantona u narednom trogodišnjem periodu.

Sektor za budžet Ministarstva finansija, pripremio je budžetski kalendar koji sadrži rokove za dostavu podataka od strane budžetskih korisnika u toku 2023. godine. Kao što je bio slučaj i u prethodnim godinama, ministarstvo je svojim aktom broj: 04/2-11-1330-1/23 dana 15.02.2023. godine uputilo svim budžetskim korisnicima Budžetske instrukcije br.1 za izradu Dokumenta okvirnog budžeta za period 2024.-2026. (preliminarni nacrt srednjoročnog budžeta). U sklopu instrukcije br.1 budžetskim korisnicima je dostavljeno Uputstvo o načinu pripreme tabela pregleda budžetskih prioriteta sa definiranim budžetskim kalendarom (slijed koraka sa ključnim zadacima i datumima dostave podataka i izrade DOB-a i godišnjeg budžeta). Nakon dostave popunjenih tabela od strane budžetskih korisnika, gradova, općina i vanbudžetskih fondova, Sektor za budžet je izvršio njihovu konsolidaciju, te sačinio Nacrt Dokumenta okvirnog budžeta Unsko-sanskog kantona za 2024.- 2026. godinu i predložio Vladi Unsko-sanskog kantona da isti razmotri i usvoji. Usvojeni dokument Kantonalno ministarstvo finansija će proslijediti Federalnom ministarstvu finansija na daljnju konsolidaciju.

Sam dokument se sastoji iz četiri poglavlja, i to :

- **Poglavlje 1. Srednjoročne makroekonomske pretpostavke i prognoze** unutar kojeg su date makroekonomske pretpostavke i prognoze,
- **Poglavlje 2. Srednjoročna fiskalna strategija** projekcije prihoda za trogodišnji period koji pripadaju kantonu, kao fiskalni okvir za ograničenje potrošnje.
- **Poglavlje 3. Struktura potrošnje u javnom sektoru** u kojem su sažeta glavna pitanja iz oblasti upravljanja javnim sredstvima sa projekcijama budžetske potrošnje po ekonomskim i funkcionalnim kategorijama,
- **Poglavlje 4. Budžetski prioriteti za 2024 - 2026. godine** , u kojem se predlažu početne gornje granice rashoda za svakog budžetskog korisnika.

Pri izradi ovog dokumenta korišteni su podaci iz slijedećih publikacija:

- Smjernice ekonomske i fiskalne politike Unsko-sanskog kantona za period 2024.-2026. godine, maj 2023. godine;
- Smjernice ekonomske i fiskalne politike Federacije Bosne i Hercegovine za period 2024.-2026. godine, maj 2023. godine;
- Direkcija za ekonomsko planiranje BiH, „Informacija o perspektivama za BiH 2023.- 2025. godine“, Sarajevo, oktobar 2022. godine;
- Direkcija za ekonomsko planiranje BiH, „Bosna i Hercegovina - Ekonomski trendovi - Godišnji izvještaj 2022.“, Sarajevo, oktobar 2021. godine
- Odjeljenje za makroekonomsku analizu pri Upravi za indirektno oporezivanje BiH, „OMA Bilten“ broj: 215-216, maj/juni 2023.godine;
- Federalni zavod za statistiku, „Unsko-sanski kanton u brojkama“, Sarajevo 2022. godine;
- Federalni zavod za statistiku, „Mjesečni statistički pregled Federacije Bosne i Hercegovine“ broj: 1,2,3,4/2023;
- Federalni zavod za statistiku, „Mjesečni statistički pregled Federacije Bosne i Hercegovine po kantonima“ broj 1, 2, 3, 4/2023;
- Bilteni JU Služba za zapošljavanje Unsko-sanskog kantona, Bihać 2023.godine

1. SREDNJOROČNE MAKROEKONOMSKE PRETPOSTAVKE I PROGNOZE

Jedan od osnovnih preduslova održivog ekonomskog rasta te povećanja zaposlenosti jeste makroekonomska stabilnost. Makroekonomska stabilnost ostvarit će se efikasnim upravljanjem javnim financijama kroz daljnje unapređenje procesa upravljanja budžetom, fiskalnu konsolidaciju i efikasno upravljanje javnim dugom, jačanjem sistema unutrašnjih finansijskih kontrola i unutrašnje revizije, te razvojem makroekonomske statistike. Ovakva nastojanja Ministarstva finansija moraju imati potporu svih budžetskih korisnika i drugih koji koriste sredstva budžeta USK, a iskazana kroz Smjernice i ciljeve fiskalne politike za 2024.-2026. godinu i Dokument okvirnog Budžeta USK za period 2024. - 2026. godina.

1.1. Najnovija makroekonomska kretanja

Iako je došlo do stabilizacije epidemioloških prilika (pandemija Covid-19), već početkom 2022.godine dodatno se usložnjavaju međunarodne političko-ekonomske prilike zbog dešavanja u Ukrajini. Negativne ekonomske posljedice ovih dešavanja na svjetsku ekonomiju manifestuju se kroz trgovinske, finansijske, cjenovne šokove koji nisu zaobišli ni Bosnu i Hercegovinu. Referentne međunarodne institucije (Međunarodni monetarni fond, Svjetska banka, Evropska komisija) ukazuju na to da će negativne ekonomske posljedice, pored kratkoročnog, imati i srednjoročni uticaj na svjetsku ekonomiju.

Direkcija za ekonomsko planiranje BiH (DEP) procjenjuje da je u Bosni i Hercegovini, i pored navedenih negativnih uticaja, u 2022. godini ostvaren značajan realni rast BDP-a od 3,7 %, dok je nominalna stopa rasta iznosila 11,7 % u odnosu na prethodnu godinu. U DEP-u zaključuju da je domaća tražnja, iskazana kroz povećanje privatne potrošnje i manjoj mjeri investicija, predstavljala ključno uporište ekonomskog rasta. Posebno ističu da: "...ono što je obilježilo 2022. godinu u ekonomskom smislu, kako u BiH, tako i u svijetu, jesu svakako pojačani inflatorni pritisci i izrazito visoke stope rasta cijena roba i usluga:"

Prema podacima Agencije za statistiku BiH, u 2022. godini je u prosjeku zabilježen rast razine cijena od 14% u odnosu na prethodnu godinu. Najviši rast cijena na godišnjem nivou ostvaren je u oblasti prijevoza 25,4 %, te hrana i bezalkoholna pića 21,4 %.

Ukoliko posmatramo strukturu BDP-a prema rashodovnom pristupu primjetan je pozitivan trend rasta potrošnje stanovništva i bruto investicija. Međutim, rast domaće tražnje uvijek rezultira jačom uvoznom komponentom što, uz nedovoljan rast izvoza, nema pozitivan efekt na rast BDP-a, obzirom da je uvoz roba i usluga odbitna stavka u strukturi BDP-a i negativno doprinosi rastu.

DEP procjenjuje znatno usporavanje rasta ekonomske aktivnosti u našoj zemlji i u 2023. godini. Sličan je trend ekonomske aktivnosti naših glavnih trgovinskih partnera, te se projicira usporavanje rasta trgovinske razmjene. Očekivanje umjerenog rasta lične potrošnje je posljedica visoke inflacije i zaostajanja rasta nominalnih plata za inflacijom, kao i nepovoljne starosne strukture stanovništva i demografskih trendova.

U Evropskoj uniji se i dalje očekuje značajno usporavanje ekonomske aktivnosti u 2023.godini. Iako su niže cijene energije, umjerenom rastu u prvom kvartalu 2023.godine pridonijeli su smanjenje ograničenja snabdijevanja, te snažno tržište rada.

Rizici po ekonomski rast u EU i dalje su naglašeni, obzirom na neizvjesnost u pogledu razvoja geopolitičke nestabilnosti, rastuće rizike ranjivosti u finansijskom sistemu i ustrajnu inflaciju, što bi moglo potaknuti daljnji rast kamatnih stopa i imati negativan uticaj na kretanje raspoloživog dohotka i potrošnju.

Inflacijska kretanja su u posljednje dvije godine ponovo u žiži interesovanja i jedan su od najznačajnijih makroekonomskih indikatora jer utiču na cjelokupnu ekonomiju.

Procjene Centralne banke BiH ukazuju na visoke stope inflacije u prvom polugodištu tekuće godine. Nakon što je u 2022. godini iznosila 14 %, inflacija mjerena indeksom potrošačkih cijena projicirana je na 7,7 % u 2023. godini. Zvanična inflacija u prvom kvartalu 2023.godine iznosila je 12,4 %. Već u narednom kvartalu očekuje se usporavanje inflacije, dijelom i zbog sve izraženijeg baznog efekta iz prethodne godine. Bitan uticaj na kretanje inflacije u narednom periodu mogu imati i promjene cijena električne energije u zemlji.

Procijenjena temeljna inflacija u BiH, iz koje se isključuju cijene hrane, alkoholnih pića i duhana, te energenata, također je visoka. U januaru je rast temeljne inflacije u BiH, na godišnjem nivou, procijenjen na 9,8%. U prvom polugodištu 2023. godine očekuje se godišnji rast temeljne inflacije od 8,6%, što implicira da ukupna inflacija u BiH nije visoka, isključivo, zbog rasta cijena roba na međunarodnim tržištima.

Iz navedenog se može zaključiti da je inflacijska dinamika takva da će, poslije rekordnog rasta u 2022. godini, doći do postepenog smirivanja inflacijskih pritisaka u toku 2023. i 2024. godine, te da se ne očekuje dugotrajna i tvrdokorna inflacija.

Međutim, još uvijek nisu potpuno nestali svi uzroci koji su doveli do rekordno visoke inflacije u 2022. godini, te je procjenjivanje kretanja ekonomske aktivnosti i inflacije veoma neizvjesno, na što ukazuje i svaka nova objava o makroekonomskim projekcijama najvažnijih međunarodnih institucija.

1.2. Makroekonomski okvir za Bosnu i Hercegovinu za period 2024.-2026. godina

Veoma važnu odrednicu za ekonomska kretanja u Bosni i Hercegovini u periodu 2024.-2026.godine, pored internih dinamika - institucionalni kapaciteti zemlje u provedbi strukturalnih reformi, predstavljaće i ekonomska kretanja u vanjskom okruženju, naročito u zemljama Evropske unije i regiona.

Uzimajući u obzir da cjelokupna negativna globalna dešavanja još uvijek traju i nose visok nivo neizvjesnosti, u 2023.godini DEP pretpostavlja skromniji realni rast ekonomije Bosne i Hercegovine od 2%, te u periodu 2024.-2026. godine rast po prosječnoj stopi od 3% (2,7 % u 2024., 3% u 2025., 3,3% u 2026. godini), pod pretpostavkom da se međunarodna politička situacija neće dodatno usložiti.

Kako je energija daleko najsnažniji pokretač inflacije, daljnje kretanje cijena najviše će ovisiti o razvoju situacije vezano za rat u Ukrajini, te od realizacije plana EU koji se odnosi na prelazak na upotrebu obnovljivih izvora energije.

U 2023. godini očekuju se niže cijene energenata, što bi utjecalo na smanjenje proizvodnih troškova, te pada potrošačkih cijena. Uz pretpostavku stabilnih cijena komunalija u 2023. godini u Bosni i Hercegovini može se očekivati usporavanje inflacije u odnosu na prethodnu godinu.

Mjere fiskalne politike trebale bi usmjeriti dio sredstava iz tekuće potrošnje prema investicijskoj potrošnji radi jačanja privrednog rasta u Bosni i Hercegovini. Poboljšanje poslovnog okruženja i investicijskih uslova moglo bi rezultirati značajnim rastom privatnih ulaganja, uz značajan doprinos javnih ulaganja. Očekuje se da će javna ulaganja biti važna poluga za poticanje privrednog rasta u srednjoročnom periodu, posebno u području putne infrastrukture, energetske projekata i uz podršku međunarodnih finansijskih institucija. U tom kontekstu, godišnji rast javnih ulaganja od oko 7,5% se predviđa za period od 2024. do 2026. godine, što bi povećalo udio javnih ulaganja u BDP-u na otprilike 3,5%.

Prema izvještaju Svjetske banke očekivana prosječna stopa inflacije za period 2023.-2025. godine iznosi 3 % (2023 - 5%, 2024 - 2,1%, 2025 – 1,9%).

Stabilizacija vanjskog okruženja, poboljšanje industrijske baze i povećanje konkurentnosti su preduvjeti za poboljšanje vanjske trgovine Bosne i Hercegovine. Ako se ostvare ove vanjske pretpostavke, očekuje se rast izvoza od otprilike 8% godišnje u tom razdoblju, pri čemu bi rast roba i usluga bio ravnomjeran. Kao rezultat tog rasta izvoza, udio izvoza u BDP-u bi krajem 2026. godine mogao porasti na otprilike 55%. S druge strane, očekuje se da će rast uvoza biti nešto sporiji, s godišnjom stopom rasta od 5,8% u tom razdoblju. Očekuje se uravnoteženi rast uvoza robe i usluga, što bi stabiliziralo udio uvoza u BDP-u na otprilike 65% do kraja 2026. godine. Očekuje se postupna stabilizacija vanjskotrgovinske bilance kao udjela u BDP-u od oko 10% uz blago pozitivan doprinos gospodarskom rastu, a pokrivenost uvoza izvozom trebala bi biti preko 85% do kraja 2026. godine.

Makroekonomski pokazatelji za period 2021 – 2026

INDIKATOR	Zvanični podaci	Projekcije				
	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Nominalni BDP u mil KM	39.921	44.590	47.438	49.926	52.705	55.666
Nominalni rast u %	12,6	11,7	6,4	5,2	5,6	5,6
BDP deflator(prethodna god=100)	104,7	107,7	104,3	102,5	102,5	102,3
Realni BDP u mil KM(prethodna god=100)	38.136	41.407	45.462	48.696	51.425	54.435
Realni rast u %	7,6	3,7	2	2,7	3	3,3
Inflacija mjerena indeksom potrošačkih cijena u %	2	14	6,1	3,1	2,2	1,9
Potrošnja u mil KM	34.342	39.561	41.638	43.127	44.687	46.206
Realni rast u %	4,3	3,3	1,2	1,2	1,3	1,2
Vladina potrošnja u mil KM	7.536	8.402	8.822	9.114	9.387	9.669
Realni rast u %	3,1	2,8	1,2	0,8	0,5	0,5
Privatna potrošnja u mil KM	26.806	31.159	32.815	34.013	35.300	36.537
Realni rast u %	4,6	3,4	1,3	1,3	1,6	1,3
Investicija (bruto) u stalna sredstva u mil KM	8.367	9.431	9.991	10.539	11.345	12.232
Realni rast u %	4,8	5,3	4	3,6	5,7	6,3
Vladine investicije u mil KM	1.193	1.431	1.512	1.678	1.846	2.030
Realni rast u %	-31,5	14,9	3,5	7,8	6,8	7,7
Privatne investicije u mil KM	7.174	8.000	8.480	8.861	9.499	10.202
Realni rast u %	14,9	3,7	4,1	2,9	5,5	6
Uvoz u mil KM	21.084	27.940	29.630	31.743	34.023	36.905
Nominalni rast u %	26,7	32,5	6,1	7,1	7,2	8,5
Realni rast u %	20,5	18,8	4,7	5,7	5,7	5,9
Izvoz u mil KM	16.485	21.455	23.462	25.866	28.602	31.840
Nominalni rast u %	38,9	30,2	9,4	10,2	10,6	11,3
Realni rast u %	24,6	22,2	6,6	8,3	8,5	8,1
Nacionalna bruto štednja u % BDP-a	23,1	21,1	21,5	22,5	23,3	24,1
Bilans tekućeg računa u mil KM	-923	-2.045	-1.754	-1.442	-1.178	-1.090
Rast u %	-17,2	121,8	-16,1	-17,8	-18,3	-7,5
Bilans tekućeg računa u % BDP-a	-2,4	-4,7	-3,7	-2,9	-2,2	-2

IZVOR: DEP - mart 2023.godine

1.3. Makroekonomski okvir za Federaciju BiH za period 2024.-2026. godina

U 2022. godini u Federaciji BiH ostvaren je rast BDP-a od 3,9% u odnosu na prethodnu godinu. Industrijska proizvodnja bilježi rast od 1,2% u svim oblastima, osim u oblasti energije, gdje bilježi pad od 10,4%. Došlo je do povećanja izvoza (26,5%) i uvoza (34,8%) što je, u najvećoj mjeri, rezultat visokog rasta cijena u 2022. godini.

Prosječna godišnja inflacija u Federaciji BiH iznosila je 14,9%. Obzirom da inflacija u velikoj mjeri ovisi o daljnjem razvoju situacije vezano za energetska krizu, njeno kretanje u narednom periodu biće određeno vanjskim faktorima, te će u znatnoj mjeri utjecati i na domaća ekonomska zbivanja.

U 2022. godini zabilježen je veliki nesklad između stopa nominalnog i realnog rasta neto plata, obzirom da rast realnih stopa neto plata nije pratio rast stopa inflacije. Ukoliko se ovaj trend nastavi, realno je očekivati negativan odraz istog na privatnu potrošnju.

Međutim, u Smjernicama ekonomske i fiskalne politike Federacije BiH za period 2024.-2026. godine navodi se da bi efekt privatne potrošnje mogao imati nešto manji značaj na realni rast BDP-a u odnosu na prethodne godine. U narednom periodu cilj je ograničiti rast javne potrošnje putem fiskalne konsolidacije, uz smanjenje javnih rashoda i povećanje javnih prihoda, te preusmjeravanje sredstava na investicionu potrošnju, što bi promijenilo strukturu rasta BDP-a.

U tom slučaju investicije bi, uz unapređenje poslovnog ambijenta, ostvarile značajan rast, te doprinijele očekivanom rastu BDP-a. Očekuje se da će javne investicije imati značajniju ulogu u podsticanju ekonomskog rasta, te bi izgradnja putne infrastrukture i energetska projekti u srednjoročnom vremenskom periodu znatno trebali povećati udio javnih investicija u strukturi BDP.

Shodno navedenom, u 2023. godini u Federaciji BiH očekuje se skromniji realni rast ekonomije od 2,3%, te u periodu 2024.-2026. godine rast po prosječnoj stopi od 3,3%.

BDP F BiH, procjena za 2022. godinu i projekcije za period 2023.-2024. godine

INDIKATOR	2022	2023	2024	2025	2026
Nominalni BDP u mil KM	29.681	31.689	33.400	35.365	37.408
Nominalni rast u %	17,6	6,8	5,4	5,9	5,8
Realni BDP u mil KM	26.201	30.353	32.650	34.502	36.602
Realni rast u %	3,9	2,3	3,0	3,3	3,5

IZVOR: Federalno ministarstvo finansija, maj 2023. godine

Rizici po projekcije najvećim dijelom se odnose na vanjske faktore – situacija vezana za rat u Ukrajini i energetska kriza. Unutrašnji faktori podrazumijevaju kompleksnu administrativnu organizaciju Federacije BiH, kašnjenja u provođenju strukturnih reformi, migraciju stanovništva iz Federacije BiH, pogotovo radno aktivnog.

1.4. Unutrašnji i vanjski dug i strategija otplate duga USK-a

Vanjski i unutrašnji dug Unsko-sanskog kantona regulisan je Zakonom o dugu, zaduživanju i garancijama u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine FBiH“ broj 86/07, 24/09, 44/10), Zakonom o budžetima u Federaciji BiH (“Službene novine FBiH”, broj: 102/13, 9/14, 13/14,8/15,91/15,102/15,104/16, 5/18, 44/18,11/19,99/19 i 25a/22), Zakonom o trezoru u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj : 26/16) i Zakonom o izvršavanju Budžeta Unsko-sanskog kantona za tekuću godinu.

1.4.1. Obaveze kantona

Na osnovu podataka iz konsolidiranog godišnjeg obračuna kantona ukupne obaveze kantona na dan 31.12. 2022. godine iznose 74.379.006 KM, i to :

- Kratkoročne obaveze43.740.611 KM
- Dugoročne obaveze30.638.395 KM

Dospjele obaveze po pravosnažnim presudama i izvršnim sudskim rješenjima na dan 28.02. 2023. godine iznose 80.610.798KM i nisu evidentirane u glavnoj knjizi Trezora.

1.4.2. Kratkoročne obaveze

Kratkoročne obaveze se odnose na kratkoročne tekuće obaveze, kratkoročne kredite, te obaveze prema radnicima.

Kratkoročne obaveze predstavljaju uglavnom obaveze po osnovu nastalih troškova režija (električna energija, telefonske usluge, voda, smeće, gorivo), ugovorene usluge i račune za nabavku materijala za 2021. i 2022. godinu, zatim kratkoročne obaveze prema fizičkim licima. Također u ovu grupu spadaju i obaveze za tekuće transfere i predstavljaju obaveze po osnovu grantova Ministarstva zdravstva, rada i socijalne politike, Ministarstva za pitanja boraca i ratnih vojnih invalida, obaveze za tekuće transfere pojedincima, obaveze za tekuće transfere neprofitnim organizacijama, obaveze za subvencije Ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva i Ministarstva privrede, obaveze za kratkoročne transfere, te ostale kratkoročne obaveze.

Kratkoročni krediti čine obaveze po kreditu za modernizaciju Univerziteta u Bihaću, obaveze za kamate po kreditu kod Unicredit banke kod Ministarstva finansija, obaveze za kamate po kreditu Erste banke kod Ministarstva zdravstva, rada i socijalne politike, obaveze po kreditu za upravljanje čvrstim otpadom II kod Ministarstva građenja, prostornog uređenja i zaštite okoliša.

Obaveze prema radnicima čine obaveze za plaće i predstavljaju neizmirene obaveze za bruto plaće (decembar 2022. godine svi korisnici), te u obrazovanju dijelom obaveze za ratne plaće, obaveze za naknade plaća, doprinosi iz plaća, ostale naknade, i to za tople obroke (decembar 2022. godine za sve korisnike), prijevoz radnika sa posla i na posao za decembar 2022. godine za sve korisnike, otpremnine, pomoći u slučaju smrti i bolesti za decembar 2022.

1.4.3. Dugoročne obaveze

Shodno članu 7. Zakona o dugu, zaduživanju i garancijama u FBiH kantoni se mogu dugoročno zadužiti ukoliko u vrijeme dugoročnog zaduženja iznos servisiranja duga za ukupan unutrašnji i vanjski dug i garancije koje dospijevaju u svakoj narednoj godini, uključujući i servisiranje za predloženo novo zaduženje i sve zajmove za koje su izdate garancije kantona, ne prelaze 10 % prihoda ostvarenih u prethodnoj fiskalnoj godini i u okvirima ograničenja u skladu sa procedurom definiranom u Zakonu o dugu.

Dugoročne obaveze iskazane u bilansu stanja na dan 31.12.2022. godine u ukupnom iznosu od 30.638.395 KM odnose se na obaveze po osnovu dugoročnih kredita (glavnica+kamata).

Pregled kreditnih obaveza je kako slijedi:

- krediti za modernizaciju bolnica na USK i to od Republike Austrije u iznosu od 9.254.083,97 KM i od Republike Koreje u iznosu od 2.772.857,30 KM,
- dugoročni kredit kod UniCredit banke za pokriće deficita iz 2014. godine u iznosu od 5.328.125,00 KM, i kamata u iznosu od 409.135,85 KM,
- kredit za modernizaciju Univerziteta u Bihaću u iznosu 2.877.433,46 KM,
- kredite za upravljanje čvrstim otpadom u iznosu od 1.106.759,31 KM.

U tabeli koja slijedi prikazano je stanje dugoročnog duga kanton na dan 31.03.2023. godine, te servisiranje istog u tekućoj i naredne tri godine:

Zaduženje kantona	Stanje duga 31.03.2023.		Servisiranje duga								Mil. KM
			2023		2024		2025		2026		
Izvor finansiranja	Glavnica	Kamata	Glavnica	Kamata	Glavnica	Kamata	Glavnica	Kamata	Glavnica	Kamata	Namjena
Upravljanje čvrstim otpadom I	0,739	0,019	0,114	0,005	0,114	0,004	0,114	0,003	0,114	0,002	Min. grad
Upravljanje čvrstim otpadom II	0,334	0,007	0,061	0,002	0,061	0,002	0,061	0,001	0,061	0,001	Min. grad
Koreja	2,597	0,175	0,306	0,038	0,306	0,033	0,306	0,029	0,306	0,024	Bolnica
Austrija	8,887	0,367	1,27	0,094	1,27	0,08	1,27	0,07	1,27	0,052	Bolnica
Austrija	5,146	0,107	0,791	0,028	0,791	0,02	0,791	0,01	0,396	0,01	Univerzitet
Unicreditbank dd	4,813	0,373	2,063	0,252	2,063	0,134	1,203	0,023	-	-	Deficit budžeta
UKUPNO:	22,516	1,048	4,605	0,419	4,605	0,273	3,745	0,136	2,147	0,089	
SVEUKUPNO:	23,564		5,024		4,878		3,881		2,236		
Pozajmice sa podračuna	8,89		0,6		1,658		6,632				Deficit budžeta-povrat pozajmica
Ukupno stari dug	32,454										

Unsko – sanski kanton na dan 31.03.2023. godine ima ukupno kreditno zaduženje u iznosu 23.564 mil.KM, i to:

- glavnica u iznosu - 22.516 mil. KM
- kamata u iznosu - 1.048 mil. KM

Ako ovom iznosu dodamo pozajmice sa namjenskih podračuna od 8,89 mil. KM ukupne dugoročne obaveze kantona iznose 32,454 mil. KM.

2. SREDNJOROČNA FISKALNA STRATEGIJA

2.1. Prihodi od indirektnih poreza u periodu 2023. - 2026.

Za izradu projekcija prihoda od indirektnih poreza odgovorno je Odjeljenje za makroekonomsku analizu (OMA) Upravnog odbora Uprave za indirektno oporezivanje. Osnovu izrade projekcija čini procjena makroekonomskih pokazatelja izrađena od strane Direkcije za ekonomsko planiranje BiH (DEP), kao i historijske šeme naplate pojedinih kategorija prihoda.

Ovo poglavlje će nam dati projekcije prihoda koji se očekuju za finansiranje javne potrošnje u toku srednjoročnog perioda, a na osnovu projiciranih makroekonomskih pokazatelja i postojećih poreznih politika. U Federaciji BiH, javni prihodi po osnovu poreza, taksu, naknada, doprinosa i drugih prihoda ostvaruju se, prikupljaju i raspoređuju prema važećim propisima na teritoriji Federacije BiH, a služe za finansiranje funkcija Federacije, kantona, jedinica lokalne samouprave i direkcija cesta.

Projekcije za 2023.godinu

Prilikom izrade projekcija prihoda za 2023.godinu ne može se osloniti na sezonske šeme naplate prihoda iz 2020. i 2021.godine, obzirom da su one izašle iz ranijih okvira (virus korona). Uprkos poremećajima na globalnom planu, turbulencijama na tržištu naftnih derivata i snažnom rastu cijena, u 2022.godini se raspon mjesečnih stopa rasta neto prihoda od indirektnih poreza smanjio u odnosu na prethodne dvije godine, a mjesečna dinamika prihoda u 2022.godini se poprilično vratila na pre-COVID-19 sezonsku šemu. To posebno važi za prihode od PDV-a, akcize na alkohol, pivo i bezalkoholna pića, dok akcize na derivate nafte i putarina, očekivano, i u 2022.godini poprilično odstupaju od stare sezonske šeme. U 2022. godini ostvaren je godišnji rast prihoda od indirektnih poreza od 13,1% i rekordna nominalna naplata u iznosu od 7,83 mlrd KM.

U 2023. godini su nastavljeni pozitivni trendovi u naplati indirektnih poreza iz 2022. godine, ali sa skromnijim efektima u smislu naplate dodatnih prihoda. U prvom kvartalu 2023. godine ostvaren je rast prihoda od indirektnih poreza od 6,8 % u odnosu na isto razdoblje 2022. godine i to je najniža stopa kvartalnog rasta u proteklih osam kvartala. Prema projekcijama DEP-a očekuje se nominalni rast BDP-a od 6,4% u 2023. godini. Imajući u vidu da stopa rasta prihoda u prvom kvartalu 2023. godine dijelom proizilazi iz specifičnosti u statističkoj osnovici za usporedbu, te uzimajući u obzir ogromne nepoznanice u pogledu dešavanja u Ukrajini, projektirana stopa rasta prihoda od indirektnih poreza za 2023. godinu je nešto niža od tromjesečne stope rasta i iznosi 4,2 %.

PDV

Nakon pada neto prihoda od PDV-a u 2020. godini od 6,8% kao posljedica pandemije virusa korona, u 2021. i 2022. godini zabilježen je njihov snažan oporavak i visoke stope rasta od 18,2% i 15,6%, respektivno. Neto prihodi od PDV-a u 2022. godini bili su za 1.099,1 mil KM viši nego u pretkriznoj 2019. godini.

Projektirani iznos neto prihoda od PDV-a u 2023. godini iznosi 5.382,1 mil KM, što je za 5,1% više od ostvarenja u 2022.godini. Projekcija je zasnovana na historijskoj sezonskoj šemi naplate pojedinih kategorija PDV-a (koja ne uključuje specifičnosti u 2020. i 2021. godini), te kretanjima i projekcijama makroekonomskih pokazatelja.

Carine

Nakon pada neto prihoda od carina na iznos od 262,2 mil KM u 2020. godini, u naredne dvije godine bilježe snažan oporavak, te u 2022. godini iznose 431,9 mil KM, što je najviši iznos nakon početka primjene Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju sa EU u 2008.godini.

Prema podacima Uprave za indirektno oporezivanje BiH u prvom kvartalu 2023.godine ostvarena je stopa rasta uvoza od 4 % u odnosu na isti kvartal prethodne godine. Imajući u vidu trendove naplate prihoda od carina, kretanje uvoza i projekcije DEP-a, za 2023.godinu se projektira neto naplata carina u iznosu od 470,3 mil KM, što je za 8,9 % više od naplate u prethodnoj godini.

Akcize i putarina

U prvom kvartalu 2023. godine zabilježene su negativne stope rasta akciza na derivate nafte i putarine, što je i očekivano, imajući u vidu specifičnosti statističke osnovice za usporedbu. U prvom kvartalu 2022. godine zabilježene su visoke stope rasta akciza na derivate nafte i putarine, nakon čega su, sa početkom ratnih dešavanja u Ukrajini i posljedicama na cijene derivata, ostvarene negativne stope rasta u naredna tri kvartala. Zato 2022.godina, kao i prethodne dvije (zbog svojih specifičnosti), ne mogu predstavljati osnovicu za izradu projekcija prihoda. Na osnovu stare sezonske šeme i projekcija kretanja makroekonomskih pokazatelja za 2023.godinu projektirane su stope rasta neto akciza na naftu i putarine od 1,4 % i 2,0 %, respektivno.

Naplata akciza na duhanske prerađevine u 2022.godini ne može predstavljati pouzdano polazište za projekcije naplate u 2023.godini. Naplata akciza na duhanske prerađevine u prvom kvartalu 2023.godine bila je pod snažnim utjecajem promjene režima naplate, čiji će se negativni efekti zbog svojih velikih razmjera odraziti na ukupnu naplatu prihoda. Visok rast naplate prihoda od akciza na duhanske prerađevine u 2022.godini od 15,4 % je posljedica anticipirane potrošnje nerezidenata u zimskoj sezoni koja se nije realizirala u očekivanoj mjeri. Povećanje maloprodajnih cijena cigareta u martu imalo je i pozitivne (u januaru) i negativne (u martu) efekte na naplatu prihoda, a puni efekti na potrošnju ispoljiće se tek u narednom period.

Imajući u vidu negativne efekte promjene režima plaćanja akciza u visini prosječne mjesečne naplate akciza, polazeći od makroekonomskih projekcija potrošnje za 2023.godinu i pretpostavljajući da će ukupno povećanje cijena cigareta u prvom kvartalu 2023.godine iznositi maksimalno 2,7 %, u 2023.godini može se očekivati rast prihoda od akciza na duhanske prerađevine od 3,7 %.

Projekcije za period 2024-2026

Projektirane stope rasta prihoda od indirektnih poreza za 2024., 2025. i 2026. godinu iznose 4,5%, 3,7% i 3,9%, respektivno.

Najveći generator godišnjeg apsolutnog rasta prihoda od indirektnih poreza u navedenom periodu je PDV, obzirom na njegov značajan udio u prihodima, te planiranim stabilnim stopama rasta.

U 2024.godini akcize su također značajan generator apsolutnog rasta zbog snažnog projektiranog apsolutnog rasta akciza na duhan. U periodu 2024-2026.godine očekuje se stabiliziranje političke situacije u svijetu i stabilizacija robnih berzi i cijena na svjetskom tržištu, oporavak i rast ekonomije, dohotka i potrošnje u skladu sa makroekonomskim projekcijama. Rast tržišta bi trebao pratiti makroekonomske projekcije potrošnje, što bi, uz minimalan rast prosječne ponderirane cijene cigareta, trebalo dovesti do daljnjeg rasta vrijednosti prometa cigareta i oporezovanih količina cigareta. Shodno tome, u 2024., 2025. i 2026.godini može se očekivati rast prihoda od akciza na duhanske prerađevine od 10,7 %, 2,8 % i 4,5 %. Viša stopa rasta ovih prihoda u 2024.godini je posljedica niže osnovice iz 2023.godine zbog jednokratnog gubitka prihoda prilikom prelaska na novi režim plaćanja akciza.

Međutim, postoje značajni rizici za ostvarenje projekcija prihoda od indirektnih poreza u periodu 2023-2026 zbog ogromnih nepoznanica u pogledu dešavanja u Ukrajini: svi rizici za ostvarenje projektiranih makroekonomskih pokazatelja, te rizici koji se odnose na samu naplatu prihoda od indirektnih poreza i borbu protiv sive ekonomije.

Projekcija prihoda od indirektnih poreza u periodu 2023.-2026.godine

Vrsta prihoda (neto)	u mil KM					Projektirana stopa rasta			
	2022	2023	2024	2025	2026	2023	2024	2025	2026
PDV	5.121,5	5.382,1	5.578,6	5.789,7	5.992,6	5,1%	3,7%	3,8%	3,5%
Akcize	1.580,0	1.623,2	1.743,3	1.791,1	1.861,1	2,7%	7,4%	2,7%	3,9%
Carine	431,9	470,3	503,7	539,9	585,8	8,9%	7,1%	7,2%	8,5%
Putarina	627,2	639,7	657,0	676,7	699,0	2,0%	2,7%	3,0%	3,3%
Ostalo	66,1	36,3	36,3	36,3	36,3	-	0,0%	0,0%	0,0%
UKUPNO	7.826,7	8.151,6	8.518,9	8.833,7	9.174,9	4,2%	4,5%	3,7%	3,9%
Namjenska putarina *)	-392,0	-399,8	-410,6	-422,9	-436,9	2,0%	2,7%	3,0%	3,3%
SREDSTVA ZA RASPODJELU	7.434,8	7.751,8	8.108,2	8.410,8	8.738,0	4,3%	4,6%	3,7%	3,9%

Napomene: Izvor podataka Odjeljenje za makroekonomsku analizu UIO BiH, april2023.godine

*) Namjenska putarina je do 1.2.2018. iznosila 0,10 KM/litar derivata nafte, namijenjen u cijelosti za izgradnju autoputeva, a od 1.2.2018. 0,25 KM/litar derivata nafte, za izgradnju autoputeva (0,20 KM/litri) i izgradnju i rekonstrukciju ostalih puteva (0,05 KM/litri).

2.2. Politika prihoda za nivo Unsko – sanskog kantona

Strukturu javnih prihoda Budžeta Unsko-sanskog kantona čine:

- prihodi po osnovu indirektnih poreza,
- prihodi po osnovu direktnih poreza i to
 - porez na dobit,
 - porez na dohodak
- neporeznih prihoda u vidu:
 - prihoda od poduzetničke aktivnost i imovine
 - naknade i takse
 - novčane kazne
 - posebne naknade koje se ostvaruju, prikupljaju i raspoređuju prema važećim zakonskim propisima na teritoriji Federacije Bosne i Hercegovine
- tekući i kapitalni transferi i donacije

Federalno ministarstvo finansija dostavilo je 24.05.2023. godine *revidiranu projekciju* prihoda od indirektnih i direktnih poreza za 2023. i projekcije za period 2024. - 2026. godina sačinjenu na osnovu prognoza Odjeljenja za makroekonomsku analizu UIO (OMA) zasnovanu na historijskim podacima i predviđanjima kretanja makroekonomskih pokazatelja.

Imajući u vidu ukupnu ekonomsku situaciju u kojoj se nalazi Federacija Bosne i Hercegovine i kantoni projekcije prihoda u 2023. godini rađene su opreznim pristupom na bazi poznatog prosječnog koeficijenta raspodjele između entiteta i zvaničnih procjena koje je sačinilo Federalno ministarstvo finansija. Projekcije su također zasnovane na historijskom trendu naplate prihoda i predviđanju makroekonomskih pokazatelja u period 2023-2026. godina. U obzir su uzeti i efekti kontinuiranog usklađivanja stopa akciza na duhan u BiH sa minimalnim standardima u EU i efekti primjene Sporazuma o slobodnoj trgovini između BiH i EFTA.

Prihodi od indirektnih poreza

Raspodjela prihoda za kantone i općine/gradove pojedinačno urađena je u skladu sa metodologijom propisanom Zakonom o pripadnosti javnih prihoda u Federaciji BiH ("Službene novine Federacije BiH", br. 22/06, 43/08, 22/09, 35/14, 94/15 i 17/22). Alokacija pojedinačnih iznosa svakog korisnika za 2023. godinu i period 2024-2026. godina izvršena je u skladu sa koeficijentima raspodjele iz Uputstva o određivanju učešća kantona, jedinica lokalne samouprave i nadležnih kantonalnih ustanova za ceste u prihodima od indirektnih poreza i načinu raspoređivanja tih prihoda za 2023. godinu („Službene novine Federacije BiH”, broj: 99/22).

Revidirane projekcije za 2023.godinu i projekcije prihoda za period 2024 -2026. godina

Vrsta prihoda	2023	2024	2025	2026
1. Prihodi od indirektnih poreza iz raspodjele sa Jedinstvenog računa	212.116.169	233.603.024	258.724.884	279.850.525
1.1. Kantonalni budžet	177.865.047	196.417.260	218.135.134	235.946.504
1.2. Općinski/gradski budžeti	34.251.122	37.185.764	40.589.750	43.904.021

Očekivana naplata prihoda od indirektnih poreza iz raspodjele sa Jedinственog računa Uprave za indirektno oporezivanje u 2023. godini iznosi 4.236,2 mil. KM i u odnosu na 2022. godinu pretpostavlja rast za 3,7% ili za 150,1 mil. KM. Nakon odbitka planiranih sredstava namijenjenih otplati vanjskog duga u iznosu od 890,1 mil. KM, projekcija ukupnog raspoloživog dijela prihoda od indirektnih poreza za dalju raspodjelu korisnicima u Federaciji Bosne i Hercegovine, odnosno njihovu budžetsku potrošnju, iznosi 3.346,1 mil. KM i u odnosu na 2022. godinu manja je za 5,8% ili za 205,1 mil. KM.

Prateći plan ukupne naplate prihoda na Jedinственom računu, pretpostavljen od strane Odjeljenja za makroekonomsku analizu Upravnog odbora Uprave za indirektno oporezivanje (OMA), kao i projekciju kretanja koeficijenta učešća Federacije Bosne i Hercegovine u međuentitetskoj raspodjeli, baziranog na prognozama ostvarenja krajnje potrošnje, predviđa se da će u 2024. godini ukupno doznačena sredstva od indirektnih poreza za Federaciju Bosne i Hercegovine biti veća za 4,6%, dok pod pretpostavkom značajnog smanjenja uticaja inflacije, očekivane stope kretanja u 2025. i 2026. godini iznose 4,3% i 4,4%.

Bruto naplata prihoda od indirektnih poreza za kanton planira se za 2023. godinu u iznosu od 212.12 mil KM, od toga kantonu pripada 177.87 mil KM i općine 34.25 mil KM.

Raspodjelom prihoda od indirektnih poreza sa jedinstvenog računa za 2024.godinu konsolidovano za Unsko-sanski kanton očekuje se iznos od 233.60 mil KM, od čega kantonu pripada 196.42 mil. KM, a za općine 37.19 mil KM. Projekcije prihoda konsolidovano za 2024. i 2025. godinu iznose 258.72 mil KM , odnosno 279.85 KM.

Prihodi od direktnih poreza

Projekcija prihoda od direktnih poreza, u koje se ubrajaju porez na dohodak i porez na dobit, rađena je po ustaljenoj metodologiji, prateći makroekonomske pokazatelje (BDP-nominalni i realni rast BDP-a, inflacija, potrošnja, investicije), uz praćenje godišnjih i sezonskih trendova ostvarenja prihoda u prethodnim godinama i izmjena propisa koji tretiraju određene oblasti.

Porez na dohodak

Plan prihoda po osnovu poreza na dohodak također je rađen na bazi historijskog trenda ostvarenja i procjena kretanja makroekonomskih pokazatelja preuzetih od Direkcije za ekonomsko planiranje (DEP-a) pod pretpostavkom da neće doći do izmjena poreznih politika.

Napominjemo da ukupne projekcije poreza na dohodak uključuju povrate po osnovu više uplaćenog poreza na dohodak, na osnovu podataka Porezne uprave o broju zahtjeva i rješenja za povrat za 2021.godinu.

Revidirane projekcije prihoda po osnovu poreza na dohodak za 2023.godinu, te plan za period 2024.- 2026.godine

Vrsta prihoda	Projekcije			
	2023	2024	2025	2026
1. Porez na dohodak	41.993.836	46.967.400	52.409.362	58.612.550
1.1. Kantonalni budžet	27.522.760	30.782.434	34.349.096	38.414.665
1.2. Općinski / gradski budžeti	14.471.076	16.184.966	18.060.266	20.197.885

U tabeli su dati podaci za prihode poreza na dohodak na području USK-a za 2023. godinu, kao i revidirane projekcije prihoda za 2024. -2026.godinu. Stabilan rast prihoda od poreza na dohodak, prateći pozitivna očekivanja vezana za tržište rada, kao i tekuće trendove naplate, nastavlja se i u 2023.godini. Prateći makroekonomske prognoze sa kojima su u korelaciji i u periodu 2024-2026.godina očekivan je nastavak rasta ovih prihoda.

Porez na dobit

Prateći trend naplate iz 2022. godine, koji upućuje na oporavak djelatnosti čije je poslovanje u prethodnom „pandemijskom“ periodu narušeno, kao i tekuću naplatu u prvom kvartalu 2023. godine, te ostale pokazatelje koji upućuju na očekivani nivo naplate do kraja godine, projicirane stope rasta u periodu 2024. – 2026. godina su prilično konzervativne i oprezno predviđaju prosječni godišnji rast.

Revidirana projekcija prihoda po osnovu poreza na dobit za 2023.godinu, te plan za period 2024-2026.godine

Vrsta prihoda	Projekcije			
	2023	2024	2025	2026
1. Porez na dobit	21.528.974	21.981.083	22.535.006	23.197.535

2.3. Ukupni prihodi kantona

Ukupni prihodi (izvor 10-budžetska sredstva bez vlastitih i namjenskih sredstava) na koje kanton zbog trenutne makroekonomske situacije može računati u 2023. godini iznose 309,34 mil. KM što je u odnosu na plan Budžeta 2023. godine manje za 5,7 mil. KM.

Prilikom planiranju budžeta za 2024. godinu rashodovnu stranu, koja je u principu uvijek veća, bi trebalo s posebnom pažnjom planirati jer su zakonske obaveze daleko veće od projiciranih prihoda.

Ukupni prihodi Unsko-sanskog kantona za period 2022-2026.godina (izvor 10)

	Prihodi	Ostvareno 2022	Plan 2023	Revidirana projekcija 2023	Index 3:2	Projekcija					Index 10:8
						2024	Index 6:3	2025	Index 8:6	2026	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
A	Račun prihoda (I+II+III)	258,09	293,464	287,77	1,12	272,518	0,93	298,757	1,10	321,675	1,08
I	Porezni prihodi	224,08	232,61	226,92	1,01	249,18	1,07	275,03	1,10	297,56	1,08
711	Porez na dobit	23,12	24,44	21,53	0,93	21,98	0,90	22,54	1,03	23,20	1,03
716	Porez na dohodak	23,27	26,24	27,52	1,18	30,78	1,17	34,35	1,12	38,41	1,12
717	Indirektni porezi	177,69	181,93	177,87	1,00	196,42	1,08	218,14	1,11	235,95	1,08
II	Neporezni prihodi	9,92	12,95	12,95	1,30	13,385	1,03	13,727	1,03	14,1155	1,03
721	Prihodi od nefin JP i fin JI	0,03	0,85	0,85	24,93	0,88	1,03	0,90	1,03	0,93	1,03
722	Naknade, takse i javne usluge	5,99	7,30	7,30	1,22	7,52	1,03	7,74	1,03	7,96	1,03
723	Novčane kazne	3,9	4,80	4,80	1,23	4,94	1,03	5,09	1,03	5,23	1,03
III	Tekuće i kapitalne potpore	24,08	47,90	47,9	1,99	10	0,21	10	1,00	10	1,00
730/ 740	Tekuće potpore i donacije	24,08	47,90	47,90	1,99	10	0,21	10	1,00	10	1,00
B	Kapitalni primici	0,06	0,06	0,06	1,00	0	0,00	0	0	0	0
811	Primici od prodaje stalnih sredstava	0,06	0,06	0,06	1,00	0	0,00	0	0	0	0
C	Račun finansiranja	0	21,512	21,51	0,00	10	0,46	10	1,00	10	1,00
813	Primici od primljenih otplata	0	0,30	0,30	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
814	Primici od zaduživanja	0	21,21	21,21	0,00	10,00	0,47	10,00	1,00	10,00	1,00
D	Ukupno (A+B+C)	258,15	315,04	309,34	1,20	282,52	0,90	308,76	1,09	331,68	1,07

Pregled ostvarenih prihoda i rashoda u periodu od 2011. - 2022. godina

GODINA	Ukupni rashodi i izdaci	Ukupni prihodi primici	Deficit/Suficit
2011	181.618.065	174.565.640	-7.052.425
2012	176.466.392	164.063.900	-12.402.492
2013	173.745.152	158.871.388	-14.873.764
2014	188.788.062	166.453.554	-22.334.508
2015	193.616.498	188.713.359	-4.903.139
2016	192.549.743	186.792.712	-5.757.031
2017	193.735.646	184.091.457	-9.644.189
2018	196.002.640	197.894.197	1.891.557
2019	200.020.854	212.579.782	12.558.928
2020	208.941.644	215.829.235	6.887.591
2021	212.710.308	219.049.084	6.338.776
2022	261.563.588	272.353.937	10.790.349

U naprijed navedenoj tabeli dat je pregled ostvarenih suficita tj. deficita u periodu od 2011. do 2022. godine.

U cilju jačanja fiskalne odgovornosti Zakon o budžetima u FBiH je uveo pravilo izrade Izjave o fiskalnoj procjeni posljedica novih propisa na budžet, kojom se zahtijeva da predlagači novih obaveza za budžet istovremeno moraju da predlože i izvore finansiranja istih. Na taj način spriječiće se donošenje propisa koji se ne mogu realizirati.

Rizici ostvarenja projiciranih prihoda mogu biti:

- neplanirane izmjene poreznih politika,
- promjene u nivou planirane otplate vanjskog duga,
- značajna odstupanja u kretanju koeficijenata raspodjele prihoda od indirektnih poreza između entiteta u odnosu na trenutno procijenjeni,
- promjene u izdvajanju prihoda od indirektnih poreza za Institucije BiH,
- rad porezne administracije,
- razvoj drugih nepredviđenih događaja (elementarne nepogode, poplave i drugi nepredvidivi događaji).

2.4. Prihodi i rashodi JU „Direkcija regionalnih cesta Unsko-sanskog kantona“ Bihać

Od januara 2011. godine Direkcija za ceste USK-a egzistira kao samostalna JU „Direkcija regionalnih cesta Unsko-sanskog kantona“ Bihać.

Na osnovu čl.12 Zakona o cestama ("Službene novine F BiH", broj 12/10, 16/10 i 66/13), upravljanje, građenje, rekonstrukciju, održavanje i zaštitu regionalnih cesta vrše javne kantonalne ustanove za ceste. Prema citiranom Zakonu finansiranje regionalnih cesta vrši se na osnovu čl. 88. i 93. iz javnih prihoda namijenjenim cestama.

Prihodi od indirektnih poreza za 2023.godinu i period 2024.-2026.godina su planirani na osnovu revidirane projekcije prihoda od indirektnih poreza Federalnog ministarstva finansija broj: 05-12-5-3955/22-1 od 17.05.2022.godine.

Projekcija prihoda

Konto	Prihodi i finansiranje (u Miliona KM)	Ostvareno	Revidirana procjena	Projekcija		
		2022	2023	2024	2025	2026
	UKUPNO PRIHODI	9,850	9,647	10,077	10,696	11,308
717000	Prihodi od indirektnih poreza	7,702	7,507	7,919	8,530	9,133
742112	GSM licenca	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
722530	Naknade za korištenje puteva	2,148	2,140	2,158	2,166	2,175

Stvarni i projicirani porezni i neporezni prihodi, primici

Vrsta prihoda	Naziv prihoda	Ostvareno	Plan	Projekcija		
		2022	2023	2024	2025	2026
	I. Porezni prihodi	7,702	7,507	7,919	8,530	9,133
717	Prihodi od indirektnih poreza	7,702	7,507	7,919	8,530	9,133
711	Porez na dobit	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
714	Porezi na imovinu	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
716	Porez na dohodak	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
719	Ostali porezi	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
	II. Neporezni prihodi	2,164	2,158	2,181	2,190	2,197
721	Prihodi od poduzetničkih akt. i imovine	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
722	Naknade i takse, vlastiti prihodi	2,164	2,158	2,181	2,190	2,197
723	Novčane kazne	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
	III. Tekući transferi	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
732	Tekući transferi	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
733	Donacije	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
742	Kapitalni transferi	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
	UKUPNO PRIHODI (I+II+III)	9,866	9,665	10,100	10,720	11,330
81	KAPITALNI PRIMICI	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
811	od prodaje stalnih sredstva	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
813	od financijske imovine	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
814	od dugoročnog zaduživanja	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
815	od kratkoročnog zaduživanja	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
	UKUPNO PRIHODI I PRIMICI	9,866	9,665	10,100	10,720	11,330
591	Višak prihoda nad rashodima	1,576	1,565	0,000	0,000	0,000
	UKUPNO	11,442	11,230	10,100	10,720	11,330

Napomena: zaostale obaveze na osnovu poreza na promet dobara i usluga dodati indirektnim porezima.

Prihodi od indirektnih poreza za 2023.godinu i period 2024.-2026.godina su planirani na osnovu revidirane projekcije prihoda od indirektnih poreza Federalnog ministarstva finansija broj 05-12-5-3614/23-1 od 12.05.2023.godine.

Neporezni prihodi JU Direkcije regionalnih cesta USK Bihać (u daljem tekstu: Direkcija) se prikupljaju shodno Zakonu o cestama FBiH koje čine naknade za korištenje cesta prilikom registracije vozila i naknade iz zaštite cesta, značajnije se nisu mijenjale tokom prethodnog perioda a isti su projicirani na osnovu podataka o njihovom ostvarenju iz prethodnog perioda i izdatih rješenja za 2023.godinu.

U ranijem periodu u više navrata, Direkcija je odlukama Vlade FBiH bila zadužena za realizaciju sredstva iz GSM licence za potrebe izgradnje i rekonstrukcije cesta koje su planirane na pozicijama kapitalnih transfera. Za 2023.godinu, te za period 2024.-2026.godina pomenuta sredstva nisu planirana jer nije moguće sa sigurnošću projicirati da li će doći do priliva istih.

Pored pomenutih prihoda, planirani rashodi i izdaci se pokrivaju još i iz prenesenih viškova prihoda nad rashodima koji su nakon okončanja 2022. godine iznosili ukupno 1,576 mil.KM i isti su uključeni u plan za 2023. godinu. Prema članu 94. Zakona o cestama, razlika javnih prihoda i javnih rashoda upravitelja javnih cesta predstavlja finansijski rezultat koji je neoporeziv i koji će se utrošiti isključivo za upravljanje, građenje, rekonstrukciju, održavanje i zaštitu javnih cesta. Za period 2024.-2026. godina nisu projicirana ova sredstva iz razloga što njihov iznos, odnosno utrošak zavisi od uspješnosti izvršenja Plana i programa rada Direkcije i dinamike izvođenja radova na regionalnim cestama, ali i okolnosti na koje Direkcija ne može direktno uticati (pojava žalbi u postupcima javnih nabavki, vremenske prilike i sl.).

Procjena budžeta po ekonomskoj klasifikaciji

mil. KM		Ostvareno	Plan	Projekcije		
		2022	2023	2024	2025	2026
		1	2	3	4	5
A	UKUPNI RASHODI (I+II+III+IV+V)	3,378	4,090	3,427	3,442	3,442
I	Ukupni troškovi plata i naknada zaposlenih (1+2+3)	1,025	1,338	1,235	1,250	1,250
1	Plate i naknade zaposlenih	0,823	1,085	0,990	0,990	0,990
2	Naknade zaposlenih	0,115	0,139	0,140	0,155	0,155
3	Doprinosi poslodavca	0,087	0,114	0,105	0,105	0,105
II	Izdaci za materijal i usluge	2,353	2,749	2,189	2,189	2,189
III	Transferi (4+5+6+7+8)	0,000	0,003	0,003	0,003	0,003
4	Transferi drugim nivoima vlasti	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
5	Transferi pojedincima	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
6	Grantovi neprofitnim organizacijama	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
7	Subvencije JP	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
8	Ostali transferi	0,000	0,003	0,003	0,003	0,003
IV	Kapitalni grantovi	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
V	Izdaci za kamate	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
B	KAPITALNI IZDACI (9+10+11)	9,515	7,140	6,673	7,278	7,888
9	Nabavka stalnih sredstava	9,515	7,140	6,673	7,278	7,888
10	Izdaci za finansijsku imovinu	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
11	Izdaci za otplatu duga	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
C	STARE OBAVEZE	0	0	0	0	0
D	SVEUKUPNO (A+B+C)	12,893	11,230	10,100	10,720	11,330

Planirana sredstva za pokrivanje troškova plata, naknada i doprinosa u 2023.godini iznose 1,338 mil.KM i koristiće se za pokriće troškova plaća 26 radnika. Trenutno u Direkciji radi 23 radnik uključujući direktora i jednog pripravnika na određeno vrijeme, te se tokom 2023.godine planira izvršiti zapošljavanje još 3 radnika. Za period 2024.-2026.godina nije planirano novo zapošljavanje radnika, već zapošljavanje radnika prema dinamici odlaska postojećih radnika u penziju.

Za izdatke za materijal i usluge je u 2023.godini planiran iznos od 2,749 mil.KM odnosno za period 2024.-2026.godina 2,189 mil.KM godišnje, kojeg u najvećem dijelu čine izdaci za radove redovnog održavanja regionalnih cesta i obnavljanje horizontalne saobraćajne signalizacije čime se ispunjava zakonska obaveza Direkcije za obezbjeđenje kontinuiranog i sigurnog odvijanja saobraćaja na regionalnim cestama na USK, a koji su za pomenuti period planirani u iznosu od 1,775 mil.KM na godišnjem nivou na osnovu prosjeka potrošnje za ove radove u prethodne tri godine. Ostatak planiranih sredstava je namijenjen za režijske i ostale troškove iz redovnog poslovanja Direkcije, sudske sporove i naknade za članove Nadzornog odbora.

Okončanjem 2022.godine, ostvaren je višak rashoda nad prihodima u iznosu od 2,948 mil KM što je dovelo do smanjenja ukupnih prenesenih sredstava iz ranijeg perioda sa 4,524 mil.KM na 1,576 mil KM, što zajedno sa planiranim prihodima za 2023.godinu čini ukupno 11,230 mil.KM ukupno planiranih prihoda i primitaka.

Ukoliko se uzme u obzir da ukupni planirani rashodi u 2023.godinu iznose 4,090 mil.KM, ostatak planiranih sredstava od 7,140 mil.KM je planiran za kapitalne izdatke Direkcije, prije svega za završetak radova rekonstrukcije i investicionog održavanja cesta po ranije potpisanim ugovorima, ali i za pokretanje postupaka, zaključivanje i izvođenje radova i usluga nadzora po novim ugovorima te za otkup zemljišta, eksproprijaciju i projektovanje. U 2023.godini je planiran i određeni iznos za nabavku opreme u Direkciji (službenog vozila, računarske opreme i namještaja, te oprema za potrebe rada nadzornih inženjera).

Za period 2024.-2026.godina, kapitalni izdaci su projicirani u iznosima po umanjenju planiranih prihoda i primitaka za potrebe pokrića troškova plaća i izdataka za tekuće poslovanje Direkcije.

Plate, naknade i broj zaposlenih

	Ostvareno	Plan	Prognoza		
	2022 Mil KM	2023 Mil KM	2024 Mil KM	2025 Mil KM	2026 Mil KM
Ukupno plate, naknade i doprinosi	1,025	1,338	1,235	1,250	1,250
Ukupan broj zaposlenih	22	25	25	25	25
Prosječna plata	0,047	0,054	0,049	0,050	0,050

Obavljanje radnih zadataka i poslova unutar Direkcije vrši se u skladu sa Pravilnikom o radu JU Direkcije regionalnih cesta USK Bihać broj 01/NO-05-93-2/22. U 2023.godini su okončane procedure zapošljavanja za dva radna mjesta od planiranih pet, tako da ukupno, uključujući direktora, zaposlenih u Direkciji ima 23 radnika, i to:

- 15 (petnaest) radnika na neodređeno vrijeme sa VSS,
- 1 (jedan) pripravnika na određeno vrijeme sa VSS,
- 2 (dva) radnika na neodređeno vrijeme sa VŠS,
- 5 (pet) radnika na neodređeno vrijeme sa SSS.

Planom za 2023.godinu su obezbijeđena sredstva za plaće trenutno uposlenih radnika, te planiranih zapošljavanja u iznosu od 1,338 mil.KM,

Također, za period 2024.-2026.godina nije planirano novo zapošljavanje radnika, stoga je planiran isti iznos potreban za pokriće troškova plaća i doprinosa od 1,235 mil KM, osim za 2025. i

Dokument okvirnog budžeta Unsko-sanskog kantona 2024.-2026. godina 2026.godinu koji je nešto veći za iznos otpremnina za odlazak u starosnu penziju za dva radnika Direkcije.

Rashodi po funkcijama za period 2024-2026.godina u mil.KM

Sektor/funkcija	Izvršeno	Plan		Projekcije					
	2022	2023	Index (3/2)	2024	Index (5/3)	2025	Index (7/5)	2026	Index (9/7)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
UKUPNI RASHODI	3,378	4,09	121,08	3,427	83,79	3,442	100,44	3,442	100
04 Ekonomski poslovi	3,378	4,09	121,08	3,427	83,79	3,442	100,44	3,442	100
041 opći ek., kom. i pos. po pitanju rada									
043 Gorivo i energija									
042 Poljoprivreda, šumarstvo i ribolov									
044 Rudarstvo i mineralni resursi									
045/046 Transport i komunikacije	3,378	4,09	121,08	3,427	83,79	3,442	100,44	3,442	100
047 Ostale industrije									

3. STRUKTURA POTROŠNJE U JAVNOM SEKTORU (Politika rashoda za Unsko – sanski kanton)

Planiranje rashoda i izdataka u budžetu Unsko–sanskog kantona i finansijskim planovima vanbudžetskih fondova za naredne tri godine vršiće se u skladu sa odredbama Zakona o budžetima u Federaciji BiH, kao i Zakona o izvršavanju budžeta za godinu za koju se odnosi budžet, te drugih zakona kojima su utvrđena određena prava i obaveze budžetskih korisnika.

Zakonom o plaćama i naknadama u organima vlasti Unsko-sanskog kantona utvrđeni su koeficijenti po platnim razredima za državne službenike i namještenike. Osnovica za obračun plaće donosi se na usaglašen prijedlog sindikata i organa vlasti koja će ovisiti od *mase* raspoloživih sredstava u budžetu.

U cilju jačanja fiskalne održivosti svih nivoa vlasti izmijenjen je Zakon o budžetima u Federaciji BiH, na osnovu kojeg je donesen Pravilnik o proceduri izrade Izjave o fiskalnoj procjeni zakona, drugih propisa i akata planiranja na budžet („Službene novine Federacije BiH“, broj:34/16 i 15/18).

Izjava mora obuhvatati:

- predviđene prihode i rashode, te primitke i izdatke za budžetsku i dvije naredne godine,
- prijedloge za pokrivanje povećanih rashoda i izdataka,
- prijedloge za pokrivanje smanjenih prihoda i primitaka,
- mišljenje ministarstva finansija.

Trenutno su u javnoj raspravi nacrti zakona čija primjena ne bi bila fiskalno održiva za kantone, te prije utvrđivanja prijedloga istih treba usaglasiti nadležnosti pojedinih nivoa vlasti sa formulom za raspodjelu javnih prihoda u Federaciji BiH.

Fiskalne mogućnost kantona obrazložene su u poglavlju 2. ovog dokumenta. Zbog svega naprijed navedenog, a da bi se postigla fiskalna održivost, potrebno je u budućem srednjoročnom periodu izvršiti reformu administrativnog sektora, obrazovanja i zdravstva sa ciljem racionalizacije i povećanja efikasnosti.

Prilikom planiranja rashodovne strane budžeta treba uzeti u obzir prenos neizmirenih obaveza iz prethodnih godina koje opterećuju likvidnost tekuće godine zbog nemogućnosti izmirenja obaveza u cijelosti u tekućoj godini ili neimplementiranja planiranih projekata pogotovo iz namjenskih sredstava. S druge strane budžetsku likvidnost ugrožavaju i sudske izvršne odluke koje iznose 80,61mil. KM (u momentu pisanja ovog dokumenta), i to bez kamata i troškova spora. Vlada kantona je usvojila akcioni plan za izmirenje ovih obaveza u periodu od dvadeset godina.

Tabela 3.1: Plan za 2023.g i procjena budžeta po ekonomskoj klasifikaciji i to izvor 10 - budžetska sredstva za period 2024.- 2026. u mil. KM

mil. KM	Izvršenje	Plan	Zahtjev	Projekcije-izvor 10					
	2022	2023- izvor 10	2024- izvor 10	2024	Index (5/3)	2025	Index (7/5)	2026	Index (9/7)
	2	3	4	5	6	7	8	9	10
UKUPNI RASHODI (I+II+III+IV+V+VI)	238,520	288,763	313,784	266,761	0,92	287,776	1,078781	314,129	1,091573
I- Ukupni troškovi plata i naknada zaposlenih	152,586	176,185	201,161	183,168	1,04	191,080	1,04	201,640	1,06
1.Plata i naknade zaposlenih	121,877	138,568	157,614	144,482	1,04	151,151	1,05	160,220	1,06
2.Naknade zaposlenih	16,379	21,751	25,548	22,186	1,02	22,629	1,02	23,082	1,02
3.Doprinos poslodavca	14,330	15,867	17,999	16,500	1,04	17,300	1,05	18,338	1,06
II -Izdaci za materijal i usluge	14,894	25,464	26,114	23,400	0,92	26,000	1,11	27,000	1,04
III -Transferi	65,648	65,291	74,045	55,020	0,84	64,900	1,18	74,400	1,15
1.Grantovi drugim nivoima vlasti	18,557	28,224	33,379	18,440	0,65	25,000	1,36	30,000	1,20
2.Grantovi pojedincima	8,337	9,513	10,288	8,100	0,85	10,000	1,23	11,000	1,10
3.Grantovi neprofitnim org.	8,607	5,852	6,212	8,200	1,40	6,000	0,73	9,000	1,50
4.Subvencije JP i privatnim poduzećima i poduzetnicima	18,859	19,785	22,185	18,380	0,93	22,000	1,20	22,500	1,02
5.Ostali grantovi	11,288	1,917	1,981	1,900	0,99	1,900	1,00	1,900	1,00
IV- Kapitalni grantovi	4,652	20,782	11,373	4,600	0,22	5,360	1,17	10,700	2,00
V -Izdaci za kamate	0,540	0,741	0,791	0,273	0,37	0,136	0,50	0,089	0,65
VI -Tekuća rezerva	0,200	0,300	0,300	0,300	1,00	0,300	1,00	0,300	1,00
VII- IZDACI	12,830	20,774	22,065	10,263	0,49	15,487	1,51	12,052	0,78
1.Nabavka stalnih sredstava	7,800	15,604	15,837	4,000	0,26	5,110	1,28	9,905	1,94
2.Izdaci za finansijsku imovinu	0,600	0,600	1,658	1,658	2,76	6,632	4,00	0,000	0,00
3.Izdaci za oplatu duga	4,430	4,570	4,570	4,605	1,01	3,745	0,81	2,147	0,57
UKUPNI RASHODI I IZDACI	251,350	309,537	335,850	277,024	0,89	303,263	1,09	326,181	1,08
Akumulirani deficit	5,500	5,500	5,500	5,500		5,500		5,500	
Sveukupno	256,850	315,037	341,350	282,524	0,90	308,763	1,09	331,681	1,07

Alokacija budžetskih sredstava na glavne grupe rashoda u posmatranom periodu od 2023. do 2026. godine ima ujednačenu strukturu potrošnje koja odgovara osnovnim funkcijama koje su u nadležnosti kantonalnog nivoa vlasti. Prilikom projiciranja rashodovne strane budžeta za 2024.

Dokument okvirnog budžeta Unsko-sanskog kantona 2024.-2026. godina godinu koristio se realan metod, tj. da se rashodi svedu na nivo realnih prihodovnih mogućnosti kantona, a što je u skladu sa Zakonom o budžetima u Federaciji BiH.

Ukupni rashodi za 2024. godinu izvor 10-bez vlastitih, namjenskih sredstava i donacija iznose 282,524 mil. KM. Plan rashoda za 2025. godinu iznosi 308,763 mil. KM, a u 2026. godini rashodi se projiciraju u iznosu 331,681 mil. KM ili 7,84% više od prethodne godine.

Ukupna kantonalna budžetska **potrošnja na plaće, naknade i doprinos** se procjenjuje na 183.168 mil KM u 2024. godini za 2025. godinu planira se 191,080 mil. KM, a za 2026. godinu iznosu 201,640 mil. KM.

U strukturi ukupnih rashoda najviše se izdvaja na plaće i naknade zaposlenih tako da se procenat izdvajanja kreće preko 58,25% u odnosu na ukupne rashode i izdatke, što u odnosu na ukupne raspoložive prihode kantona i druge zakonske obaveze kantona nije održivo. Zbog toga je neophodno da se predlože mjere koje će voditi racionalizaciji u ovoj oblasti, pogotovo u sektorima sa najvećim brojem zaposlenih koji se finansiraju iz budžetskih sredstava kao što je Obrazovanje, pravosuđe i MUP-a.

Izdaci za materijal i usluge - Plan u 2024 godini je predvidio 16.5 mil. KM, dok je za 2025. planirano 17.3 mil.KM , te u 2026. projicirano 18,33 mil. KM.

Neadekvatan razmjer izdataka za materijal i usluge i plata obično rezultira manje djelotvornim i učinkovitim javnim sektorom. Bez dovoljno resursa za materijal i usluge, rukovodioci programa imaju ograničenu mogućnost za pružanje adekvatnih usluga. Očekuje se da će postepeno uvođenje programskog budžetiranja unaprijediti transparentnost u raspodjeli budžetskih sredstava i pomoći Vladi pri raspodjeli istih na budžetske programe koji odražavaju najviše ekonomske i socijalne prioritete Kantona.

U 2024.godini za **tekuće transfere (grantove)** planira se ukupna masa sredstva od 55,020 mil. KM. U 2025. godini transferi su planirani u iznosu od mil. 64,900KM, dok u 2026. bi iznosili 74,400 mil. KM.

Kapitalni grantovi uglavnom su planirani iz namjenskih sredstava i u posmatranom periodu procentualno se nalaza na približno istom nivou.

Izdaci za kamate i otplatne dugova su planirani prema otplatnim planovima kredita za koje kanton treba da obezbijedi sredstava za servisiranje obaveza.

Nabavka stalnih sredstava planira se na osnovu raspoloživih sredstava u masi koja se u posmatranom periodu za 2024. godinu planirana u iznosu 4,0 mil. KM, dok je za 2025. godini planirana u iznosu 5,11 mil.KM i 2026. godinu planirana u iznosu 9.90 mil.KM.

U narednom srednjoročnom periodu, zbog novonastale situacije usporavanja ekonomskog rasta globalne ekonomije izazvane pandemijom korona virusa, značajno se umanjuje prihodovna strana budžeta kantona i jedinica lokalne samouprave.

3.2. Prioriteti za period 2024.- 2026.godina

Ministarstvo finansija daje preporuke budžetskim korisnicima o srednjoročnim budžetskim prioritetima i početnim budžetskim plafonima za 2024. godinu.

Budžetski korisnici, imajući u vidu prioritete iz Srednjoročne razvojne strategije i ostalih dokumenata značajnim za programsko planiranje budžeta, urade projekciju svog budžeta za narednu fiskalnu i slijedeće dvije godine.

Tokom aprila, svi budžetski korisnici Unsko-sanskog kantona su imali obavezu pripremiti i dostaviti Ministarstvu finansija svoje Tabele pregleda prioriteta budžetskih korisnika. Cilj ovih tabela je da budžetskim korisnicima pruže mogućnost da doprinesu izradi Dokumenta okvirnog budžeta za period 2024.-2026. godine tako što će odrediti svoje ključne prioritete za raspodjelu budžeta za 2023.godinu i za naredne dvije godine, u skladu sa ciljevima ekonomskih i društvenih politika.

Od budžetskih korisnika se traži da utvrde svoje prijedloge visokoprioritetne potrošnje (za postojeće i nove programe uključujući i inicijative iz Programa javnih ulaganja), kao i moguće uštede smanjenja za programe nižeg prioriteta ili one koji ne daju adekvatne rezultate, kako bi se ti resursi preusmjerili na druge projekte višeg prioriteta.

Upute za izradu Tabela pregleda prioriteta budžetskih korisnika su dostavljene na adrese budžetskih korisnika, od kojih je većina u traženom roku dostavila popunjene tabele. Tabele pregleda prioriteta uključuju zahtjeve kako za tekuću, tako i kapitalnu potrošnju. Zahtjevi za kapitalnu potrošnju odražavaju zahtjeve za kapitalna sredstva koja se finansiraju iz domaćih izvora i od strane donatora.

Tabela (potrošnja) budžetskih korisnika po funkcijama za period 2023-2026

Klasa	Grupa	Podgrupa	Naziv	Budžet 2023	Budžet 2024				Budžet 2025	Budžet 2026
					Izvor 10 (budžetska sredstva)	Izvor 20 (vlastiti)	Izvor 30 (namjenska sredstva)	Ukupni rashodi i izdatci		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
01			Aktivnosti općih javnih službi	21.736.166	24.343.304	23.000	0	24.366.304	28.433.443	20.676.235
	011			17.636.980	19.834.638	23.000	0	19.857.638	23.843.277	16.117.569
		0111	Izvršni i zakonodavni organi	12.620.686	13.490.405	23.000	0	13.513.405	13.593.109	13.832.526
		0112	Finansijski i fiskalni poslovi	5.016.294	6.344.233	0	0	6.344.233	10.250.168	2.285.043
	013		Opće usluge	4.099.186	4.508.666	0	0	4.508.666	4.590.166	4.558.666
		0133	Ostale opće usluge	4.099.186	4.508.666	0	0	4.508.666	4.590.166	4.558.666
02			Obrana	4.625.450	1.655.982	5.550	2.029.000	3.690.532	2.926.532	2.574.532
	022		Civilna odbrana	4.625.450	1.655.982	5.550	2.029.000	3.690.532	2.926.532	2.574.532
		0220	Civilna odbrana	4.625.450	1.655.982	5.550	2.029.000	3.690.532	2.926.532	2.574.532
03			Javni red i sigurnost	78.252.973	86.821.831	99.980	55.800	86.977.611	88.731.571	97.250.413
	031		Policijske usluge	54.069.666	59.813.160	99.980	0	59.913.140	61.573.497	69.848.423
		0310	Policijske usluge	54.069.666	59.813.160	99.980	0	59.913.140	61.573.497	69.848.423
	033		Sudovi	24.183.307	27.008.671	0	55.800	27.064.471	27.158.074	27.401.990
		0330	Sudovi	24.183.307	27.008.671	0	55.800	27.064.471	27.158.074	27.401.990
04			Ekonomski poslovi	36.321.653	31.429.002	56.100	6.083.163	37.568.265	38.522.365	39.342.507
	041		Opći ekonomski, komercijalni i poslovi po pitanju rada	2.284.060	2.685.425	0	0	2.685.425	2.602.925	2.590.925
		0412	Opći poslovi po pitanju rada	2.284.060	2.685.425	0	0	2.685.425	2.602.925	2.590.925
	042		Poljoprivreda, šumarstvo, lov i ribolov	21.571.577	14.391.427	56.100	5.898.163	20.345.690	21.146.951	21.900.351
		0421	Poljoprivreda	19.147.078	14.354.091	56.100	3.511.000	17.921.191	18.722.452	19.475.852
		0422	Šumarstvo	2.424.499	37.336	0	2.387.163	2.424.499	2.424.499	2.424.499
	049		Ekonomski poslovi n. k.	12.466.016	14.352.150	0	185.000	14.537.150	14.772.489	14.851.231
		0490	Ekonomski poslovi n. k.	12.466.016	14.352.150	0	185.000	14.537.150	14.772.489	14.851.231
06			Stambeni i zajednički poslovi	10.405.438	3.440.505	0	1.650.380	5.090.885	4.995.626	5.072.006
	066		Stambeni i zajednički poslovi n. k.	10.405.438	3.440.505	0	1.650.380	5.090.885	4.995.626	5.072.006
		0660	Stambeni i zajednički poslovi n. k.	10.405.438	3.440.505	0	1.650.380	5.090.885	4.995.626	5.072.006
07			Zdravstvo	11.155.300	13.950.000	0	0	13.950.000	13.650.000	13.650.000
	073			11.155.300	13.950.000	0	0	13.950.000	13.650.000	13.650.000
		0731	Opšte bolničke usluge	11.155.300	13.950.000	0	0	13.950.000	13.650.000	13.650.000
08				1.805.620	1.860.191	33.100	0	1.893.291	1.986.304	2.083.962
	082			1.805.620	1.860.191	33.100	0	1.893.291	1.986.304	2.083.962
		0820	Usluge kulture	1.805.620	1.860.191	33.100	0	1.893.291	1.986.304	2.083.962
09			Obrazovanje	136.155.706	144.851.456	1.409.294	716.465	146.977.215	152.970.984	159.031.435
	091			67.710.628	73.884.831	306.836	0	74.191.667	77.885.909	81.532.181
		0912	Osnovno obrazovanje	67.710.628	73.884.831	306.836	0	74.191.667	77.885.909	81.532.181
	092			30.262.666	32.179.493	964.683	0	33.144.176	34.753.149	36.442.572
		0922	Više srednje obrazovanje obuhvata	30.262.666	32.179.493	964.683	0	33.144.176	34.753.149	36.442.572
	094		Visoko obrazovanje	13.711.101	14.508.879	123.275	620.765	15.252.919	15.936.115	16.653.470
		0941	Prvi stepen visokog obrazovanja	13.711.101	14.508.879	123.275	620.765	15.252.919	15.936.115	16.653.470
	098			24.471.311	24.278.253	14.500	95.700	24.388.453	24.395.811	24.403.212
		0980	Obrazovanje n. k.	24.471.311	24.278.253	14.500	95.700	24.388.453	24.395.811	24.403.212
10			Socijalna zaštita	29.147.618	27.197.319	8.000	4.500.000	31.705.319	33.587.849	34.542.749
	109		Socijalna zaštita n.k.	29.147.618	27.197.319	8.000	4.500.000	31.705.319	33.587.849	34.542.749
		1090	Socijalna zaštita n.k.	29.147.618	27.197.319	8.000	4.500.000	31.705.319	33.587.849	34.542.749
			UKUPNO	329.605.924	335.549.590	1.635.024	15.034.808	352.219.422	365.804.674	374.223.839

Ministarstvo finansija je napravilo pregled rashoda – potrošnje budžetskih korisnika po funkcionalnoj klasifikaciji (COFOG), po kojoj se iskazuju rashodi po funkcionalnoj namjeni za određenu oblast i nezavisna je od organizacije koja tu funkciju provodi. Ova klasifikacija je u primjeni od 01.01.2015. godine.

Analiza potrošnje po sektorima pokazuje da je po zahtjevima budžetskih korisnika u 2024. godini planirano 146,98mil. KM u sektoru obrazovanje. U sektor javni red i sigurnost kojeg čine MUP i sudovi planira se izdvojiti 86,93 mil. KM, ukupnog budžeta. Sektor ekonomski poslovi čini 37,57 mil. KM, a odnosi se na ulaganja u poljoprivredu i privredu kantona. Socijalna zaštita unutar koje je ministarstvo za zdravstvo i socijalnu politiku i ministarstvo za pitanja boraca i ratnih vojnih invalida čine 49,35 mil. KM.

Sektor opće javne usluge u koje ubrajamo: izvršne i zakonodavne organe, finansijski poslovi, opšte kadrovske usluge i ostala potrošnja čine ostali dio budžeta.

4. BUDŽETSKI PRIORITETI za period 2024-2026. godina

4.1 Pregled prioriteta budžetskih korisnika Unsko–sanskog kanton

U skladu sa ciljevima ekonomskih i društvenih politika, budžetski korisnici Unsko –sanskog kantona su pripremili prijedloge visokoprioritetne potrošnje (za postojeće i nove programe/aktivnosti, uključujući i inicijative iz Programa javnih ulaganja), kao i moguće uštede/opcije smanjenja za programe nižeg prioriteta ili one koji ne daju adekvatne rezultate, kako bi se ti resursi preusmjerili na inicijative višeg prioriteta.

Na osnovu unesenih podataka dobivenih od budžetskih korisnika, ukupni budžetski zahtjevi za 2024. godinu iznose 352,219 mil KM.

Analizom dostavljenih budžetskih instrukcija za DOB 2024.-2026. godine od budžetskih korisnika, utvrđene su slijedeće činjenice:

- uglavnom su dostavljeni zahtjevi izraženi kroz ekonomsku klasifikaciju sa naznakom potrebnog iznosa sredstava, bez detaljne “cost- benefit “ analize. Izlazni, krajnji rezultati i mjere učinka navedenih programa nisu dovoljno obrazloženi, te se na osnovu istog ne mogu ocijeniti prioriteta,
- nema predloženih ušteda (izuzev par zahtjeva), već samo zahtjevi za dodatnom potrošnjom.

Tabela: 4.1.U daljnjem tekstu dajemo pregled dostavljenih budžetskih instrukcija od strane korisnika prikazanu kroz funkcionalnu klasifikaciju (sektore):

Naziv budžetskog korisnika i programa	Budžet 2023	Budžet 2024	Izvor 10 (budžetska sredstva)	Izvor 20 (vlastiti)	Izvor 30 (namjenska sredstva)	Budžet 2025	Budžet 2026
10010001 Skupština Unsko-Sanskog kantona Bihać	2.708.057	2.678.057	2.678.057	0	0	2.678.057	2.678.057
Program broj 10010001-1 Skupština USK	2.708.057	2.678.057	2.678.057	0	0	2.678.057	2.678.057
10010002 Služba Skupštine Unsko Sanskog Kantona Bihać	482.313	472.313	472.313	0	0	472.313	472.313
Program broj 10010002-1 Služba Skupštine USK	482.313	472.313	472.313	0	0	472.313	472.313
11010001 Vlada Unsko-Sanskog Kantona Bihać	6.548.729	6.627.570	6.627.570	0	0	6.627.570	6.627.570
Program broj 11010001-1 Vlada Unsko/sanskog kantona	6.548.729	6.627.570	6.627.570	0	0	6.627.570	6.627.570
11010002 Kabinet Premijera USK	430.687	614.300	614.300	0	0	614.300	614.300
Program broj 11010002-1 Kabinet premijera	430.687	614.300	614.300	0	0	614.300	614.300
11010003 Komisija za koncesije	202.382	341.104	341.104	0	0	291.104	291.104
Program broj 11010003-1 Komisija za koncesije	202.382	341.104	341.104	0	0	291.104	291.104
11020001 Ured Vlade Unsko-Sanskog kantona Bihać	389.762	623.982	618.982	5.000	0	649.056	765.111
Program broj 11020001-1 Ured Vlade USK-a	389.762	623.982	618.982	5.000	0	649.056	765.111
11030001 Ured za zakonodavstvo Vlade USK-a	249.507	386.212	386.212	0	0	386.212	386.212
Program broj 11030001-1 Ured za zakonodavstvo	249.507	386.212	386.212	0	0	386.212	386.212
11040001 Ured za borbu protiv korupcije Unsko-sanskog kantona	267.808	473.198	473.198	0	0	535.828	659.190
Program broj 11040001-1 Ured za borbu protiv korupcije Unsko-sanskog kantona	267.808	473.198	473.198	0	0	535.828	659.190
12010001 Ministarstvo unutrašnjih poslova USK-a	9.256.151	10.414.390	10.364.400	49.990	0	11.137.080	11.871.090
Program broj 12010001-5 Jačanje ljudskih resursa i opremljenosti uprave policije	1.150.000	1.550.000	1.550.000	0	0	1.020.000	1.000.000
Program broj 12010001-8 Institucionalno upravljanje, podrška i administracija	8.106.151	8.864.390	8.814.400	49.990	0	10.117.080	10.871.090
12020001 Uprava policije	44.813.515	49.498.750	49.448.760	49.990	0	50.436.417	57.977.333
Program broj 12020001-4 Jačanje ljudskih resursa i opremljenosti uprave policije	4.288.162	2.051.680	2.051.680	0	0	1.341.560	2.496.061
Program broj 12020001-5 Očuvanje stanja sigurnosti javnog reda i mira i podizanje sigurnosti saobraćaja	40.525.353	47.447.070	47.397.080	49.990	0	49.094.857	55.481.272
13010001 Ministarstvo pravosuđa i uprave	1.543.823	1.637.773	1.619.773	18.000	0	1.629.773	1.629.773
Program broj 13010001-1 Ministarstvo pravosuđa i uprave	1.543.823	1.637.773	1.619.773	18.000	0	1.629.773	1.629.773
13020001 Kantonalni Sud Bihać	3.545.773	3.858.602	3.802.802	0	55.800	3.808.674	3.836.674
Program broj 13020001-1 Kantonalni sud Bihać	3.545.773	3.858.602	3.802.802	0	55.800	3.808.674	3.836.674
13020002 Općinski Sud Bihać	4.769.401	4.971.000	4.971.000	0	0	4.971.000	4.971.000
Program broj 13020002-1 Općinski sud Bihać	4.769.401	4.971.000	4.971.000	0	0	4.971.000	4.971.000
13020003 Općinski Sud Bosanska Krupa	2.017.146	2.468.357	2.468.357	0	0	2.468.357	2.468.357
Program broj 13020003-1 Općinski sud Bosanska Krupa	2.017.146	2.468.357	2.468.357	0	0	2.468.357	2.468.357
13020005 Općinski Sud Cazin	4.435.118	4.855.927	4.855.927	0	0	4.999.458	5.149.374
Program broj 13020005-1 Općinski sud Cazin	4.435.118	4.855.927	4.855.927	0	0	4.999.458	5.149.374
13020007 Općinski Sud Sanski Most	2.184.795	2.505.231	2.505.231	0	0	2.505.231	2.505.231
Program broj 13020007-1 Općinski sud Sanski Most	2.184.795	2.505.231	2.505.231	0	0	2.505.231	2.505.231
13020008 Općinski Sud Velika Kladuša	2.125.865	2.450.225	2.450.225	0	0	2.450.225	2.516.225
Program broj 13020008-1 Općinski sud Velika Kladuša	2.125.865	2.450.225	2.450.225	0	0	2.450.225	2.516.225
13040009 Kantonalno tužilaštvo USK-a Bihać	4.455.808	5.305.728	5.305.728	0	0	5.305.728	5.305.728

Dokument okvirnog budžeta Unsko-sanskog kantona 2024.-2026. godina

Program broj 13040009-1 Tužilaštvo USK-a	4.455.808	5.305.728	5.305.728	0	0	5.305.728	5.305.728
13050001 Kantonalno Pravobranilaštvo USK	409.102	409.102	409.102	0	0	409.102	409.102
Program broj 13050001-1 Kantonalno pravobranilaštvo USK-a	409.102	409.102	409.102	0	0	409.102	409.102
13060001 Kantonalni Zavod za pružane besplatne pravne pomoći	240.299	240.299	240.299	0	0	240.299	240.299
Program broj 13060001-1 Kantonalni zavod za pružanje besplatne pravne pomoći	240.299	240.299	240.299	0	0	240.299	240.299
14010001 Ministarstvo Finansija Unsko-Sanskog Kantona	5.016.294	6.344.233	6.344.233	0	0	10.250.168	2.285.043
Program broj 14010001-1 Program Ministarstva Finansija	5.016.294	6.344.233	6.344.233	0	0	10.250.168	2.285.043
15010001 Ministarstvo privrede Unsko-Sanskog Kantona	11.339.707	13.272.119	13.087.119	0	185.000	13.557.458	13.636.200
Program broj 15010001-1 Energetika, rudarstvo, industrija, poduzetništvo i obrt	7.794.008	8.527.173	8.367.173	0	160.000	9.064.063	9.100.949
Program broj 15010001-2 Administracija	604.932	651.403	651.403	0	0	637.926	674.808
Program broj 15010001-3 Trgovina, turizam, ugostiteljstvo, promet i komunikacije	2.940.767	4.093.543	4.068.543	0	25.000	3.855.469	3.860.443
16010001 Ministarstvo za pitanje boraca i ratnih vojnih invalida	12.856.733	15.034.320	15.034.320	0	0	15.664.850	16.401.750
Program broj 16010001-1 Ministarstvo za pitanje boraca i ratnih vojnih invalida	12.856.733	15.034.320	15.034.320	0	0	15.664.850	16.401.750
17010001 Ministarstvo zdravstva, rada i socijalne politike	25.380.314	28.163.999	23.663.999	0	4.500.000	28.828.999	28.813.999
Program broj 17010001-1 Socijalna politika	13.986.328	13.955.671	9.455.671	0	4.500.000	14.920.671	14.920.671
Program broj 17010001-2 Sektor zdravstva	11.393.986	14.208.328	14.208.328	0	0	13.908.328	13.893.328
17020001 JU Socijalno pedagoška životna zajednica Bihac	2.065.871	2.457.000	2.449.000	8.000	0	2.744.000	2.977.000
Program broj 17020001-1 Socijalno pedagoška životna zajednica Bihac	2.065.871	2.457.000	2.449.000	8.000	0	2.744.000	2.977.000
18010001 Ministarstvo obrazovanja, nauke, kulture i sporta	24.471.311	24.388.453	24.278.253	14.500	95.700	24.395.811	24.403.212
Program broj 18010001-1 Ministarstvo obrazovanja	24.471.311	24.388.453	24.278.253	14.500	95.700	24.395.811	24.403.212
18030000 Osnovno obrazovanje	67.710.628	74.191.667	73.884.831	306.836	0	77.885.909	81.532.181
18030000 Osnovno obrazovanje	67.710.628	74.191.667	73.884.831	306.836	0	77.885.909	81.532.181
1804000 Srednje obrazovanje	30.262.666	33.144.176	32.179.493	964.683	0	34.753.149	36.442.572
Program broj 18040000-1 Srednje obrazovanje	30.262.666	33.144.176	32.179.493	964.683	0	34.753.149	36.442.572
18050000 Visoko obrazovanje	13.711.101	15.252.919	14.508.879	123.275	620.765	15.936.115	16.653.470
Program broj 18050000-Visoko obrazovanje	13.711.101	15.252.919	14.508.879	123.275	620.765	15.936.115	16.653.470
18060000 Institucije kulture	1.805.620	1.893.291	1.860.191	33.100	0	1.986.304	2.083.962
Program broj 18060000-Institucije kulture	1.805.620	1.893.291	1.860.191	33.100	0	1.986.304	2.083.962
18070001 "Pedagoški zavod Unsko-Sanskog Kantona" Bihac	923.927	923.927	923.927	0	0	923.927	923.927
Program broj 18070001-1 "Pedagoški zavod Unsko-Sanskog Kantona" Bihac	923.927	923.927	923.927	0	0	923.927	923.927
19010001 Ministarstvo za građenje, prostorno uređenje i zaštitu okoliša	9.960.635	4.560.105	2.909.725	0	1.650.380	4.571.846	4.610.226
Program broj 19010001-1 Odjeljenje za urbanizam, prostorno uređenje i građenje	1.155.758	1.222.234	920.854	0	301.380	1.206.876	1.219.556
Program broj 19010001-2 Odjeljenje za zaštitu okoliša i komunalne djelatnosti	813.878	875.263	309.263	0	566.000	888.462	901.562
Program broj 19010001-3 Odjeljenje za projekte, strateško planiranje, ekonomsko-financijske i opće poslove	7.990.999	2.462.608	1.679.608	0	783.000	2.476.508	2.489.108
19030001 Kantonalni zavod za prostorno uređenje i planiranje	444.803	530.780	530.780	0	0	423.780	461.780
Program broj 19030001-1 Kantonalni zavod za prostorno uređenje i planiranje	444.803	530.780	530.780	0	0	423.780	461.780
20010001 Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva	18.024.506	16.233.022	12.739.022	0	3.494.000	16.644.522	17.276.822

Dokument okvirnog budžeta Unsko-sanskog kantona 2024.-2026. godina

Program broj 20010001-1 Sektor za opće pravne i ekonomsko financijske poslove	484.942	626.010	596.010	0	30.000	630.130	647.440
Program broj 20010001-2 Sektor za poljoprivredu, ruralni razvoj i novčane podrške	13.280.543	13.661.884	11.331.884	0	2.330.000	14.048.271	14.596.263
Program broj 20010001-3 Sektor za vodoprivredu	2.977.404	873.626	39.626	0	834.000	873.922	874.221
Program broj 20010001-4 Sektor za veterinarstvo	691.212	781.877	721.877	0	60.000	802.274	868.672
Program broj 20010001-5 Sektor za šumarstvo i lovstvo	590.405	289.625	49.625	0	240.000	289.925	290.226
20020001 Kantonalna uprava za šumarstvo	2.424.499	2.424.499	37.336	0	2.387.163	2.424.499	2.424.499
Program broj 20020001-1 Kantonalna uprava za šumarstvo	2.424.499	2.424.499	37.336	0	2.387.163	2.424.499	2.424.499
26010001 Poljoprivredni zavod Unsko-Sanskog Kantona	1.122.572	1.688.169	1.615.069	56.100	17.000	2.077.930	2.199.030
Program broj 26010001-1 Odjeljenje za upravno pravne, ekonomske poslove i robne rezerve	469.077	854.831	831.031	23.800	0	1.304.505	1.409.140
Program broj 26010001-2 Odjeljenje za uzgojno selekcijske poslove	167.225	272.655	269.555	3.100	0	221.965	230.975
Program broj 26010001-3 Odsjek za zaštitu zdravlja bilja i izvještajno prognozne poslove	61.853	62.348	42.448	2.900	17.000	63.320	64.915
Program broj 26010001-4 Odsjek za poljoprivredno-savjetodavnu službu	76.106	76.848	75.548	1.300	0	79.378	80.310
Program broj 26010001-5 Odjeljenje ispitne laboratorije	286.423	347.672	324.472	23.200	0	331.667	334.320
Program broj 26010001-6 Odjeljenje za ratarsko povrtlarsku i voćarsku proizvodnju	61.888	73.815	72.015	1.800	0	77.095	79.370
27010001 Kantonalna uprava civilne zaštite	4.625.450	3.690.532	1.655.982	5.550	2.029.000	2.926.532	2.574.532
Program broj 27010001-1 Kantonalna uprava civilne zaštite	4.625.450	3.690.532	1.655.982	5.550	2.029.000	2.926.532	2.574.532
28010001 Kantonalna uprava za inspekcijske poslove	2.284.060	2.685.425	2.685.425	0	0	2.602.925	2.590.925
Program broj 28010001-6 Kantonalna uprava za inspekcijske poslove	2.284.060	2.685.425	2.685.425	0	0	2.602.925	2.590.925
32010001 Ured za zajedničke poslove Vlade Unsko-Sanskog kantona	4.099.186	4.508.666	4.508.666	0	0	4.590.166	4.558.666
Program broj 32010001-1 Ured za zajedničke poslove	4.099.186	4.508.666	4.508.666	0	0	4.590.166	4.558.666
UKUPNO:	329.605.924	352.219.422	335.549.590	1.635.024	15.034.808	365.804.674	374.223.839

4.2 Tabela ograničenja Budžeta USK-a za 2024. godinu po korisnicima

Tabela: Ograničenja budžetske potrošnje za 2024. godinu

Naziv budžetskog korisnika	Budžet 2023.godine	Zahtjevi budžetskih korisnika 2024.godina	DOB 2024- 2026.godine- ogranicjenja	Razlika	
				5	
1	2	3	4	(4-2)	(4-3)
10010001 Skupština Unsko-Sanskog kantona Bihać	2.708.057	2.678.057	2.208.460	-499.597	-469.597
10010002 Služba Skupštine Unsko Sanskog Kantona Bihać	482.313	472.313	389.493	-92.820	-82.820
11010001 Vlada Unsko-Sanskog Kantona Bihać	6.548.729	6.627.570	5.465.426	-1.083.303	-1.162.144
11010002 Kabinet Premijera USK	430.687	614.300	506.582	75.895	-107.718
11010003 Komisija za koncesije	202.382	341.104	281.291	78.909	-59.813
11020001 Ured Vlade Unsko-Sanskog kantona Bihać	384.762	618.982	510.444	125.682	-108.538
11030001 Ured za zakonodavstvo Vlade USK-a	249.507	386.212	318.490	68.983	-67.722
11040001 Ured za borbu protiv korupcije Unsko-sanskog kantona	267.808	473.198	390.223	122.415	-82.975
12010001 Ministarstvo unutrašnjih poslova USK-a	9.192.287	10.364.400	8.547.002	-645.285	-1.817.398
12020001 Uprava policije	44.183.950	49.448.760	40.777.920	-3.406.030	-8.670.840
13010001 Ministarstvo pravosuđa i uprave	1.525.823	1.619.773	1.335.746	-190.077	-284.027
13020001 Kantonalni Sud Bihać	3.400.697	3.802.802	3.135.981	-264.716	-666.821
13020002 Općinski Sud Bihać	4.769.401	4.971.000	4.099.335	-670.066	-871.665
13020003 Općinski Sud Bosanska Krupa	2.017.146	2.468.357	2.035.531	18.385	-432.826
13020005 Općinski Sud Cazin	4.435.118	4.855.927	4.004.440	-430.678	-851.487
13020007 Općinski Sud Sanski Most	2.184.795	2.505.231	2.065.939	-118.856	-439.292
13020008 Općinski Sud Velika Kladuša	2.125.865	2.450.225	2.020.578	-105.287	-429.647
13040009 Kantonalno tužilaštvo USK-a Bihać	4.412.526	5.305.728	4.375.369	-37.157	-930.359
13050001 Kantonalno Pravobranilaštvo USK	409.102	409.102	337.366	-71.736	-71.736
13060001 Kantonalni Zavod za pružane besplatne pravne pomoći	240.299	240.299	198.163	-42.136	-42.136
14010001 Ministarstvo Finansija Unsko-Sanskog Kantona	5.016.294	6.344.233	5.241.772	225.478	-1.102.461
15010001 Ministarstvo privrede Unsko-Sanskog Kantona	10.784.707	13.087.119	10.792.293	7.586	-2.294.826
16010001 Ministarstvo za pitanje boraca i ratnih vojnih invalida	12.856.733	15.034.320	12.398.052	-458.681	-2.636.268
17010001 Ministarstvo zdravstva, rada i socijalne politike	20.839.514	23.663.999	19.514.517	-1.324.997	-4.149.482
17020001 JU Socijalno pedagoška životna zajednica Bihać	2.052.871	2.449.000	2.019.568	-33.303	-429.432
18010001 Ministarstvo obrazovanja, nauke, kulture i sporta	24.199.215	24.278.253	20.021.061	-4.178.154	-4.257.192
18030000 Osnovno obrazovanje	67.168.028	73.884.831	60.929.126	-6.238.902	-12.955.705
18040000 Srednje obrazovanje	29.254.083	32.179.493	26.536.819	-2.717.264	-5.642.674
18050000 Visoko obrazovanje	12.700.518	14.508.879	11.964.747	-735.771	-2.544.132
18060000 Institucije kulture	1.691.083	1.860.191	1.534.007	-157.076	-326.184
18070001 "Pedagoški zavod Unsko-Sanskog Kantona" Bihać	923.927	923.927	761.916	-162.011	-162.011
19010001 Ministarstvo za građenje, prostorno uređenje i zaštitu okoliša	8.309.255	2.909.725	2.399.505	-5.909.750	-510.220
19030001 Kantonalni zavod za prostorno uređenje i planiranje	444.803	530.780	437.708	-7.095	-93.072
20010001 Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva	14.260.406	12.739.022	10.505.234	-3.755.172	-2.233.788
20020001 Kantonalna uprava za šumarstvo	37.336	37.336	30.789	-6.547	-6.547
26010001 Poljoprivredni zavod Unsko-Sanskog Kantona	1.050.272	1.615.069	1.331.867	281.595	-283.202
27010001 Kantonalna uprava civilne zaštite	1.093.900	1.655.982	1.365.606	271.706	-290.376
28010001 Kantonalna uprava za inspeksijske poslove	2.284.060	2.685.425	2.214.536	-69.524	-470.889
32010001 Ured za zajedničke poslove Vlade USK	4.099.186	4.508.666	3.718.071	-381.115	-790.595
UKUPNO	309.237.445	335.549.590	276.720.970	-32.516.475	-58.828.620
Akumulirani deficit iz prethodnih godina	5.500.000		5.500.000		
Tekuća rezerva	300.000		300.000		
UKUPNO	315.037.445	335.549.590	282.520.970	-	-58.828.620

Poštujući sve navedene činjenice, početni budžetski plafoni za 2024. godinu (a odnose se na budžetska sredstva – izvor 10) služe kao input za okvir **unutar** kojeg resorna ministarstva i ostali budžetski korisnici mogu razviti svoje detaljne zahtjeve za budžet 2024. godine.

Eventualna povećanja budžetskih ograničenja mogu se samo ostvariti na osnovu više planiranih vlastitih ili namjenskih prihoda (izvor 20 i izvor 30), te je na tim korisnicima pravo da izvrši korekcije ograničenja kroz e-budget aplikaciju.

II ZAKLJUČAK

Kako bi se osigurala realizacija strateških projekata, ali i prioriteta definisanih Strategijom razvoja Unsko-sanskog kantona 2021.-2027. godine, kao i drugim strateškim dokumentima na višim nivoima vlasti u BiH, Vlada Unsko-sanskog kantona će se u periodu od 2024. - 2026. primarno fokusirati na realizaciju slijedećih mjera i aktivnosti koje pokrivaju ekonomski i društveni sektor, infrastrukturu i zaštitu okoliša:

- Intenzivirati primarnu poljoprivrednu proizvodnju u svrhu dostatnosti poljoprivrednih proizvoda za stanovništvo Unsko-sanskog kantona, koji ima za cilj osigurati djelomičnu neovisnost Unsko-sanskog kantona o uvozu hrane te potaknuti bolju iskorištenost poljoprivrednih kapaciteta, proizvodnju, kao i izgradnju prehrambenih kapaciteta. Također je bitno zaokružiti cijeli proces od proizvodnje do prerade, te marketinga i korištenja gotovih proizvoda.
- Uspostavljanjem robnih rezervi Unsko-sanskog kantona s fokusom na poljoprivredne proizvode osigurale bi se minimalne potrebe stanovništva i privrede u uslovima neposredne opasnosti, prirodnih nepogoda i drugih vanrednih prilika, te bi se iste koristile za intervencije na tržištu u uslovima poremećaja u snabdijevanju stanovništva i privrede.
- U cilju razvoja održivog turizma neophodno je obogatiti turističke sadržaje i ponudu što se može osigurati putem slijedećih projektnih aktivnosti: rekonstrukcija i uvezivanje starih gradova, kula i kulturnih spomenika na cijelom kantonu, rekonstrukcija/uređenje tvrđave Ostrožac i dvorca Lothara Berksa, te izgradnja i uspostavljanje biciklističkih/hiking staza i šetnica kroz NP Una i njegovo uvezivanje s naseljima Račići Lohovo.
- Dodatnim ispitivanjem termalnih voda u lječilištu "Gata", te proširenjem kapaciteta lječilišta "Gata", Vlada Unsko-sanskog kantona planira stvoriti uvjete za dodatni razvoj banjskog turizma, ali i zdravstva u cjelini, te povećati smještajne kapacitete za 20% u odnosu na trenutno stanje.
- Infrastrukturnim uređenjem i rekonstrukcijom postojećih objekata Kantonalne bolnice „Dr. Irfan Ljubijankić“, te kadrovskim jačanjem i tehničkim opremanjem, stvorili bi se uslovi za osnivanje univerzitetsko-kliničke bolnice.
- Iskorištavanjem postojećih kapaciteta domova zdravlja, posebno Doma zdravlja Bosanski Petrovac, stvorili bi se uslovi za smještaj, njegu i skrb ranjivih kategorija stanovništva (djeca i lica sa poteškoćama u razvoju).
- Digitalizaciji i transformaciji javne uprave treba pristupiti promptno u cilju reforme i modernizacije javne uprave kroz e-upravu što obuhvata kvalitetno opremanje institucija, jačanje i edukaciju kadrova kako bi se uspostavili interoperabilni registri organizovani po principu one-stop-shopa (sve usluge na jednom mjestu). Ove aktivnosti podrazumijevaju uvezivanje postojećih izvornih registara, pristup podacima i javnim uslugama kroz definiranje

Dokument okvirnog budžeta Unsko-sanskog kantona 2024.-2026. godina obavezujućih pravila i standarda (telekomunikacioni linkovi, adekvatne performanse mrežnih resursa, nabavka opreme i sl.);

- U cilju realizacije Agende 2030 čiji potpisnik je i BiH neophodno je raditi kontinuirano na unaprjeđenju sistema upravljanja razvojem i implementaciji Okvira za realizaciju ciljeva održivog razvoja BiH kroz aktivnu realizaciju prioriteta, mjera i aktivnosti povezanih sa Ciljevima održivog razvoja, jačanje međusektorskih veza kroz poticanje participativnog pristupa i vođenje brige o najranjivijim kategorijama stanovništva u Unsko-sanskom kantonu;
- Jačanjem kadrovskih i tehničkih kapaciteta policije, te izgradnjom novih i rekonstrukcijom postojećih objekata s ciljem unapređenja kapaciteta za nošenje sa migrantskom krizom i sigurnosti građana u Unsko-sanskom kantonu, planira se smanjiti broj krivičnih djela i prekršaja i time povećati sigurnost građana.
- U cilju sprečavanja novih i smanjenja postojećih rizika od prirodnih katastrofa i nesreća raditi na izradi i provedbi integriranih institucionalnih mjera koje sprečavaju i smanjuju izloženost opasnosti i ranjivosti na katastrofe, te povećavaju spremnost za odgovor i oporavak od mogućih katastrofa i nesreća, a time jačaju i otpornost na iste putem jačanja ljudskih kapaciteta kroz različite programe obuka i edukacija, te nabavke opreme i uvezivanje kantonalnih sa lokalnim predstavnicima Civilne zaštite kroz sistemski uvezane mehanizme;
- Realizacija kurikularne reforme u predškolskom, osnovnom i srednjem obrazovanju će omogućiti razvijanje kurikuluma po nivoima obrazovanja i predmetnim područjima, te omogućiti usklađivanje obrazovnog sistema s potrebama tržišta rada, što će doprinijeti smanjenju broja nezaposlenih i čime će se ublažiti stepen migracije stanovništva.
- Digitalizacija obrazovnog sistema u Unsko-sanskom kantonu ima za cilj digitalizaciju administracije, ali i međusobne komunikacije učenika, nastavnika i školskih upravljačkih struktura, kao i samih škola s Ministarstvom obrazovanja, nauke, kulture i sporta.
- Izgradnja plinovoda na području Unsko-sanskog kantona. Projekat gasifikacije Unsko-sanskog kantona planiran je Strateškim planom i programom razvoja energetskog sektora FBiH iz 2009. godine i obilježen je kao srednjoročni projekat od značaja za Federaciju Bosne i Hercegovine s planiranim ulazom prirodnog gasa iz pravca Republike Hrvatske. U prvoj fazi je predviđena gasifikacija gradova u blizini granice, dok bi se u drugoj fazi projekta gasifikacija proširila i na ostale gradove Unsko-sanskog kantona. Realizacijom ovog projekta došlo bi do povećanja tržišta prirodnog gasa u BiH, ali i povećanja sigurnosti snabdijevanja, obzirom da bi se obezbijedio novi ulaz za cjelokupni sistem.
- Nastavak izgradnje aerodroma u USK, koji je jedan od strateških prioriteta za Unsko-sanski kanton jer bi se s izgradnjom istog postigla bolja i brža povezanost s glavnim gradom, zatim bi se omogućila bolja povezanost dijaspore s Unsko-sanskim kantomom i na kraju uveliko bi se doprinijelo razvijanju Unsko-sanskog kantona kao turističke destinacije.
- Korištenjem obnovljivih izvora energije i uspostavljanjem mehanizama za programe energetske efikasnosti raditi na smanjenju potrošnje energije kao i smanjenju stakleničkih plinova (kroz projekte izgradnje vjetroparkova, solarnih elektrana, uvođenje mjera energetske efikasnosti na javnim objektima i sl.).
- Razvojem cestovnog prometa na pravcu Bihać–Karlovac–Novo Mesto, izgradnjom brze ceste na dionici Velika Kladaša–Cazin–Bihać i zaobilaznice Bihać–Cazin, te povezivanjem grada

Dokument okvirnog budžeta Unsko-sanskog kantona 2024.-2026. godina Bihaća sa općinom Bosanska Krupa, općine Sanski Most sa gradom Prijedor, bi se osiguralo jačanje transportnih i saobraćajnih kapaciteta, te povećala vrijednost izvoza, ukupan prihod od turizma i broj novih investicija.

- Jačanjem saradnje sa dijasporom Vlada Unsko-sanskog kantona planira stvoriti priliku za umrežavanje, trgovanje, investiranje, istraživanje i transferiranje znanja, vještina, inovacija, tehnologija, institucija i vrijednosti i time povećati udio novih investicija i broj novoosnovanih privrednih subjekata.

MINISTAR
Sanel Mahić, dipl.ecc.

III LISTA SKRAĆENICA:

BDP – Bruto domaći proizvod
BDV – Bruto dodana vrijednost
BHAS – Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine
BiH – Bosna i Hercegovina
CBBiH – Centralna banka Bosne i Hercegovine
CEFTA – Srednjoevropski sporazum o slobodnoj trgovini
CPI – Indeks potrošačkih cijena
DEP – Direkcija za ekonomsko planiranje
DG ECFIN (Directorate general for economic and financial affairs) – Glavna uprava evropske komisije za ekonomske i finansijske poslove
DOB – Dokument okvirnog budžeta
DSU – Direktna strana ulaganja
EBRD – Evropska banka za obnovu i razvoj
EC – Evropska komisija
EFTA (European free trade association) – Evropska slobodna trgovinska zona
EU – Evropska unija
GIG Agregati – Glavne industrijske skupine
FBiH – Federacija Bosne i Hercegovine
JCI – Jedinstvena carinska isprava
KD BiH – Klasifikacija djelatnosti Bosne i Hercegovine
KM – Konvertibilna marka
MMF – Međunarodni monetarni fond
MVTEO – Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa
OMA – Odjel za makroekonomsku analizu Upravnog odbora Uprave za indirektno oporezivanje
OR – Obavezne rezerve
PDV – Porez na dodanu vrijednost
PJI – Program javnih investicija
SB – Svjetska banka
SOR – Srednjoročni okvir rashoda
SRS – Srednjoročna razvojna strategija
SSP – Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju
SST – Sporazum o slobodnoj trgovini
UIO – Uprava za indirektno oporezivanje BiH
USAID – Agencija Sjedinjenih Američkih Država za međunarodni razvoj
P1 – Prva polovina godine
P2 – Druga polovina godine
K1 – Prvi kvartal godine
K2 – Drugi kvartal godine
K3 – Treći kvartal godine
K4 – Četvrti kvartal godine
mKM – Milioni KM
g/g – Stopa rasta koja podrazumijeva promjenu u odnosu na isti period prethodne godine
m/m – stopa rasta koja podrazumijeva promjenu u odnosu na prethodni mjesec tekuće godine

IV DODATAK

- A. Konsolidovana tabela prihoda USK za period 2024. - 2026. god.
- B. Konsolidovana tabela rashoda po ekonomskoj klasifikaciji za period 2024. - 2026.
- C. Pregled projekata u implementaciji za Program javnih investicija Unsko-sanskog kantona 2024.-2026.

	Ostvareno 2022				Plan 2023				Projekcije											
									2024				2025				2026			
	Kanton	Opštine	VBF	Ukupno	Kanton	Opštine	VBF	Ukupno	Kanton	Opštine	VBF	Ukupno	Kanton	Opštine	VBF	Ukupno	Kanton	Opštine	VBF	Ukupno
I Porezni prihodi	224,080	59,593	127,665	411,338	232,610	59,001	123,772	415,383	249,180	59,526	130,122	438,829	275,030	64,435	134,976	474,441	297,560	67,961	139,428	504,948
Prihodi sa računa U/O	177,690	37,891	7,702	223,283	181,930	37,262	7,507	226,699	196,420	36,981	7,919	241,320	218,140	40,312	8,530	266,982	235,950	43,062	9,133	288,145
Porez na dobit	23,120	0,023	0,000	23,143	24,440	0,016	0,000	24,456	21,980	0,016	0,000	21,996	22,540	0,017	0,000	22,557	23,200	0,018	0,000	23,218
Porez na dohodak	23,270	12,218	0,000	35,488	26,240	12,352	0,000	38,592	30,780	13,553	0,000	44,333	34,350	14,838	0,000	49,188	38,410	15,283	0,000	53,693
Porezi građana		9,457	0,000	9,457		9,368	0,000	9,368	0,000	8,970	0,000	8,970	0,000	9,260	0,000	9,260	0,000	9,590	0,000	9,590
Ostali porezi		0,004	119,963	119,967		0,004	116,265	116,268	0,000	0,007	122,203	122,210	0,000	0,007	126,446	126,453	0,000	0,007	130,295	130,302
II Neporezni prihodi	9,920	30,038	6,039	45,997	12,950	53,777	6,422	73,149	13,340	43,836	5,894	63,070	13,730	44,289	5,843	63,862	14,120	45,253	5,870	65,243
Prihodi od pod.aktivnosti i imovine	0,030	1,903	0,318	2,250	0,850	2,057	0,341	3,248	0,880	2,064	0,336	3,280	0,900	2,086	0,341	3,327	0,930	2,103	0,361	3,394
Naknade i takse, vlastiti prihodi	5,990	27,920	5,721	39,631	7,300	51,326	6,081	64,707	7,520	41,368	5,558	54,446	7,740	41,785	5,502	55,027	7,960	42,718	5,509	56,187
Novčane kazne	3,900	0,216	0,000	4,116	4,800	0,394	0,000	5,194	4,940	0,404	0,000	5,344	5,090	0,419	0,000	5,509	5,230	0,432	0,000	5,662
Tekući transferi	24,080	10,809	1,634	36,523	47,900	14,927	4,374	67,201	10,000	15,466	4,008	29,474	10,000	15,189	4,048	29,237	10,000	15,231	4,564	29,795
Kapitalni transferi		8,975	0,000	8,975	0,000	30,186	0,000	30,186	0,000	18,858	0,000	18,858	0,000	18,657	0,000	18,657	0,000	19,141	0,000	19,141
Donacije		0,646	0,000	0,646		1,366	0,000	1,366		1,950	0,000	1,950		2,083	0,000	2,083		2,058	0,000	2,058
Kapitalni primici	0,060	0,575	0,000	0,635	0,060	2,054	0,000	2,114	0,000	2,046	0,000	2,046	0,000	1,695	0,000	1,695	0,000	1,795	0,000	1,795
KP od dug. i kratko. zaduživanja		1,686	0,000	1,686	21,512	1,201	0,000	22,713	10,000	1,100	0,000	11,100	10,000	1,100	0,000	11,100	10,000	1,100	0,000	11,100
Višak prihoda		0,625	1,576	2,201	0,000	8,641	1,565	10,206	0,000	0,800	0,000	0,800	0,000	0,900	0,000	0,900	0,000	1,000	0,000	1,000
UKUPNO	258,140	117,523	136,914	512,577	315,032	175,887	136,133	627,052	282,520	149,290	140,024	571,834	308,760	154,255	144,867	607,882	331,680	152,538	149,862	634,080

Dodatak B: KONSOLIDOVANA TABELA RASHODA procjena budžeta po ekonomskoj klasifikaciji za period 2024- 2026 u mil. KM (Kanton-općine-VBF)

	Ostvareno 2022				Plan 2023				Projekcije											
	Kanton-Izvor 10	Opštine		Ukupno	Kanton-Izvor 10	Opštine	VBF	Ukupno	2024				2025				2026			
									Kanton-Izvor 10	Opštine	VBF	Ukupno	Kanton-Izvor 10	Opštine	VBF	Ukupno	Kanton-Izvor 10	Opštine	VBF	Ukupno
Ukupno rashodi	238,520	85,880	130,104	454,504	288,764	115,544	127,359	531,667	266,761	104,774	133,274	504,809	287,776	107,174	137,512	532,462	314,129	109,397	141,231	564,757
Place i naknade zaposlenih	152,586	34,316	8,494	195,396	176,186	41,119	10,251	227,556	183,168	42,418	11,284	236,870	191,080	43,213	11,744	246,037	201,640	43,980	12,251	257,872
Bruto plaće	121,877	26,526	6,960	155,363	138,568	32,328	8,121	179,017	144,482	33,131	8,974	186,587	151,151	33,903	9,332	194,386	160,220	34,399	9,746	204,364
Naknade	16,379	4,866	0,781	22,027	21,751	5,223	1,259	28,234	22,186	5,602	1,299	29,087	22,629	5,550	1,355	29,534	23,082	5,719	1,403	30,204
Doprinosi	14,330	2,923	0,753	18,006	15,867	3,567	0,871	20,305	16,500	3,686	1,010	21,196	17,300	3,760	1,057	22,117	18,338	3,863	1,102	23,303
MATERIJALNI TROŠKOVI	14,894	21,729	93,751	130,374	25,464	32,334	99,776	157,574	23,400	28,431	103,571	155,402	26,000	29,905	107,429	163,334	27,000	30,782	110,055	167,837
TEKUĆI TRANSFERI	65,648	25,489	27,859	118,997	65,291	34,496	17,332	117,119	55,020	29,623	18,420	103,063	64,900	29,844	18,339	113,083	74,400	30,469	18,925	123,793
Transferi drugim nivoima vlasti	18,557	1,848	6,850	27,255	28,224	1,956	4,794	34,974	18,440	1,995	3,726	24,161	25,000	1,943	3,534	30,477	30,000	2,046	3,588	35,634
Transferi pojedincima	8,337	8,654	11,217	28,208	9,513	14,325	11,985	35,823	8,100	11,977	13,813	33,890	10,000	12,441	14,259	36,700	11,000	12,421	14,625	38,046
Grantovi neprofitnim organizacijama	8,607	7,765	0,000	16,372	5,852	9,623	0,000	15,475	8,200	8,816	0,000	17,016	6,000	8,978	0,000	14,978	9,000	9,248	0,000	18,248
Subvencije	18,859	4,673	0,128	23,660	19,785	4,941	0,300	25,026	18,380	3,280	0,320	21,980	22,000	3,329	0,320	25,649	22,500	3,260	0,350	26,110
Ostali tekući transferi-sudska	11,288	2,549	9,665	23,502	1,917	3,651	0,253	5,821	1,900	3,556	0,561	6,017	1,900	3,153	0,227	5,280	1,900	3,493	0,362	5,755
Kapitalni grantovi	4,652	3,922	0,000	8,574	20,782	6,957	0,000	27,739	4,600	3,730	0,000	8,330	5,360	3,690	0,000	9,050	10,700	3,660	0,000	14,360
TEKUĆA REZERVA	0,200	0,037	0,000	0,237	0,300	0,244	0,000	0,544	0,300	0,240	0,000	0,540	0,300	0,250	0,000	0,550	0,300	0,275	0,000	0,575
Izdaci za kamate	0,540	0,387	0,000	0,927	0,741	0,394	0,000	1,135	0,273	0,331	0,000	0,604	0,136	0,272	0,000	0,408	0,089	0,231	0,000	0,320
Kapitalni izdaci	12,830	22,286	9,579	44,695	20,774	67,248	8,809	96,832	10,263	44,545	7,127	61,935	15,487	47,111	7,741	70,339	12,052	50,171	8,358	70,581
Nabavka stalnih sredstava	7,800	17,948	9,579	35,327	15,604	61,656	8,809	86,069	4,000	39,237	7,127	50,364	5,110	42,500	7,741	55,351	9,905	45,606	8,358	63,869
Izdaci za fin. Imovinu	0,600	0,000	0,000	0,600	0,600	0,000	0,000	0,600	1,658	0,000	0,000	1,658	6,632	0,000	0,000	6,632	0,000	0,000	0,000	0,000
Izdaci za otplata duga	4,430	4,338	0,000	8,768	4,570	5,592	0,000	10,162	4,605	5,308	0,000	9,913	3,745	4,611	0,000	8,356	2,147	4,565	0,000	6,712
UKUPNO	251,350	108,823	139,683	499,856	309,538	182,863	136,168	628,569	277,024	149,289	140,401	566,714	303,263	154,255	145,253	602,771	326,181	159,538	149,589	635,308
stare obaveze	5,500	0,657	0,000	6,157	5,500	0,071	0,000	5,571	5,500	-0,030	0,000	5,470	5,500	-0,030	0,000	5,470	5,500	-0,030	0,000	5,470

Tabela :Pregled evaluiranih kandidiranih projekata projekata za Program javnih investicija Unsko-sanskog kantona 2024-2026.

DAC Sektor	Podnositelj	Naziv projekta	Ukupna vrijednost (BAM)
112 Osnovno obrazovanje	Ministarstvo obrazovanja, nauke, kulture i sporta	Hitna rekonstrukcija centralnog grijanja-sveukupne mjere poboljšanja energetske efikasnosti	568.510
		Rekonstrukcija krovišta, zamjena oluka, zamjena stolarije, sanacija mokrih čvorova, zamjena kotla za grijanje OŠ Prekounje	500.000
121 Zdravstvo, općenito	Ministarstva zdravstva, rada i socijalne politike	Parking prostor u sklopu kompleksa ZU Kantonalna bolnica	1.000.000
122 Osnovno zdravstvo	Ministarstva zdravstva, rada i socijalne politike	Dijagnostičko-terapijski centar	15.050.000
		Ekonomsko energetski blok- KB kompleks	3.220.000
		Infrastruktura – KB kompleks	2.520.000
		Rekonstrukcija objekta Foča – KB kompleks	5.563.164
140 Vodosnabdijevanje i sanitacija	Grad Bihać	Izgradnja fekalne kanalizacije u naselju Sokolac	380.000
		Izgradnja i opremanje postrojenja kompostane	1.200.000
		Izgradnja kanalizacije Meteorološka ulica	220.000
		Izgradnja kanalizacije u Ul. Ivana Frane Jukića-Bosanskih šehida	230.000
		Izgradnja oborinske kanalizacije u naselju "Luke" Bihać	250.000
		Izgradnja/legalizacija fekalne kanalizacije u Velikom Lugu	300.000
		Izmještanje glavnog transportno distributivnog vodovoda u naselju Pokoj	400.000
Izmještanje vodovoda Ravni Humci	200.000		

		Izrada glavnog projekata i izgradnja separatne kanalizacione mreže naselja Izačić Bihać	7.500.000
		Izrada Projektne dokumentacije i izgradnja postrojenja za prečišćavanje vode u Gradu Bihaću	4.039.000
		Nabavka polovnog kompaktora	408.923
		Nabavka tri kamiona autosmečara	1.260.000
		Rekonstrukcija i automatizacija pumpne stanice Kostela	460.852
		Rekonstrukcija postojeće kanalizacije Ul. Dječjih žrtava, Do i Ivana Gorana Kovačića	200.000
		Sanacija deponije Kruškovača-pribavljanje potrebnih odobrenja/izvođenje radova	16.172.613
		Smanjenje fizičkih gubitaka u vodovodnoj mreži-Rekonstrukcija dijelova dotrajalog sistema vodosnabdijevanja	528.048
		UP „Dijela užeg Centra s dijelom Trga Maršala Tita“ - izgradnja kanalizacione mreže	450.000
		Uspostava daljinskog upravljanja sistemom vodosnabdijevanja (telemetrija)	100.000
		Vodosnabdijevanje naselja Kostela	300.000
		Vodosnabdijevanje naselja Srbljani	200.000
		Zacjvljenje kanala na potezu Most Hasana Kjafije Pruščaka-spoj sa ulicom Harmanska	600.000
	Grad Bosanska Krupa	Izgradnja sekundarne vodovodne mreže u naseljima Jezerski, Mahmić Selo i Pištaline	1.000.000
		Izgradnja sekundarne vodovodne mreže u podgrmečkim naseljima	600.000
		Zamjena sekundarne vodovodne mreže u Bosanskoj Krupi i Bosanskoj Otoci	1.800.000
	Općina Ključ	Izgradnja kanalizacionog sistema sa prečištačima na području općine Ključ	344.000
	Općina Sanski Most	Postrojenje za tretman otpadnih voda Sanski Most	16.404.295
		Spajanje izvorišta Dabar sa Postrojenjem za preradu vode Zdena	5.000.000
		Spajanje vodovoda Banja Ilidža na vodovod Zdena	500.000

		Spajanje vodovoda „Oštra Luka“ na vodovod Zdena	110.000
		Uspostava kvalitetnog sistema vodosnabdijevanja u općini Sanski Most	7.850.000
	Općina Velika Kladuša	Izgradnja sortirnice i kompostane u općini Velika Kladuša	3.000.000
151 Vladin sektor i civilno društvo, općenito	Grad Bosanska Krupa	Izgradnja vatrogasnog doma profesionalne vatrogasne jedinice	977.000
	Općina Bosanski Petrovac	Nabavka vatrogasnog vozila - cisterne	360.000
	Općina Velika Kladuša	Izgradnja vatrogasnog doma Općine Velika Kladuša	1.790.000
	Ministarstvo unutrašnjih poslova	Izgradnja zgrade PU PS Velika Kladuša	1.700.000
		Izgradnja zgrade administracije Bihać	700.000
152 Prevencija i rješavanje sukoba, mir i sigurnost	Grad Bihać	Deminiranje	1.500.000
	Grad Bosanska Krupa	Deminiranje površina od zaostalih mina	870.000
160 Ostale usluge i socijalna infrastruktura	Grad Bihać	Infrastruktura za potrebe realizacije projekta CEB II	190.000
	Općina Bosanski Petrovac	Rekonstrukcija gradskog bazena Bosanski Petrovac	500.000
	Općina Bužim	Izgradnja kotlovnice i centralnog grijanja doma kulture u Bužimu	159.670
	Općina Velika Kladuša	Dogradnja i adaptacija objekta JU Centar za socijalni rad - Velika Kladuša	130.000
		Izgradnja doma za stara lica - Velika Kladuša	2.000.000
210 Transport i skladištenje	Grad Bihać	Izgradnja kružnog toka na raskrsnici ulica Bosanskih šehida i Žrtava srebreničkog genocida	600.000
		Lokalni put Hukarevići-Jukići	130.000
		Lokalni put Vinica-kasarna Grabež	1.220.000
		Rekonstrukcija puta Brekovica-Čizmići	360.000
		Sanacija mosta u naselju Pokoj i rekonstrukcija saobraćajnice	250.000
		Ulica Ahmeda Muradbegovića sa infrastrukturom	420.000
	Grad Bosanska Krupa	Rekonstrukcija i izgradnja lokalnog puta Arapuška cesta-Zalin-Veliki Dubrovnik	2.400.000

		Rekonstrukcija i izgradnja lokalnog puta Halkića most - Veliki Badić	800.000
		Rekonstrukcija i izgradnja lokalnog puta ul. Prvomajska-Perna-Pištaline	1.650.000
	Općina Bužim	Rekonstrukcija i modernizacija ceste R-401: Bos. Otoka-Bužim – Velika Kladuša, Dionica: Prolaz kroz Bužim L = 4,1 km	390.007
	Općina Sanski Most	Modernizacija regionalne ceste R-405, dionica: Gudavac-L.Palanka-Sanski Most-linija entitet, od km 3+000 do km 7+100; L=4100 m	1.179.728
	Općina Velika Kladuša	Izgradnja zaobilaznice grada Velika Kladuša II faza i mosta na graničnom prijelazu Maljevac	4.500.000
		Rekonstrukcija i modernizacija lokalnog puta „Tuk – Nepeke – Čurića brod“	655.000
		Rekonstrukcija magistralnih cesta na području Općine Velika Kladuša	1.500.000
	Ministarstvo privrede	Mjestimični popravci kolovozne konstrukcije ceste, poboljšanje sistema odvodnje i obnavljanje kolovoznog zastora, R 408: Dubovsko – Kulen Vakuf – Martin Brod – gr. kantona, stacionaža: km 3+650 – km	2.200.000
		Modernizacija regionalne ceste R-408, dionica: Kulen Vakuf – Martin Brod	1.100.000
		Modernizacija regionalne ceste R-410, dionica: Lanište – G. Budelj - Sanica	1.000.000
		Rekonstrukcija regionalne ceste R-405, dionica: Sanski Most – Gornji Kamengrad	6.600.000
		Rekonstrukcija regionalne ceste R-403a, dionica: Vrsta - Gata	3.800.000
		Sanacija klizišta i odrona na regionalnoj cesti R-403a, dionica Kamenica-Gata-Tržačka Raštela	1.000.000
230 Proizvodnja i snabdijevanje energijom	Grad Bihać	Integralna energetska obnova javnih zgrada u vlasništvu Grada Bihaća	500.000
	Općina Velika Kladuša	Izrada projektne dokumentacije i izgradnja LED javne rasvjete na području općine Velika Kladuša	1.200.000

250 Poslovne i druge usluge	Grad Bihać	Poslovna zona Kamenica – izgradnja poduzetničke infrastrukture - Faza 1	3.000.000
		Poslovna zona „Ripač“ - izgradnja poduzetničke infrastrukture - Faza 1	600.000
	Općina Ključ	Uređenje postojeće i uspostavljanje novih poslovnih zona	760.000
332 Turizam	Grad Bihać	Izgradnja pješačkih staza i mostova na lokaciji Velika gradska otoka – Amerikančeva otoka	600.000
		Pješačka staza uz rijeku Unu - dionica „Paviljon –SCR Stens“	140.000
		Projekt šetnica uz rijeku Unu u užem gradskom jezgru	720.000
410 Zaštita okoliša općenito	Grad Bosanska Krupa	Energetska efikasnost osnovnih škola na području Općine Bosanska Krupa (Prva Osnovna škola, OŠ Otoka, OŠ Jezerski, Područna škola Pilana, Područna škola Mahmić selo)	1.000.000
		Čišćenje i produbljivanje vodotoka II kategorije u svrhu zaštite od poplava	1.100.000
	Općina Velika Kladuša	Retencija rijeke Kladušnice u Velikoj Kladuši	800.000
430 Ostale višesektorske aktivnosti	Grad Bihać	Rekonstrukcija javne rasvjete	150.000
		Završetak izgradnje Komemorativnog centra za sve tri religije i kupovina zemljišta za proširenje Gradskog mezarja-groblja "Humci"	885.000
	Grad Bosanska Krupa	Izgradnja drvenog pješačkog mosta na riječnim adama u Bosanskoj Krupi	500.000
	Općina Velika Kladuša	Tržni centar sa gradskom tržnicom Velika Kladuša	8.794.143
740 Prevencija i pripremljenost za slučajevne katastrofa	Grad Bihać	Sistem daljinskog nadzora i upravljanja sirenama za uzbunjivanje na području grada Bihaća	500.000
UKUPNO			164.309.953